

**THE FINLAND
ARBITRATION
INSTITUTE**

PART OF THE FINLAND
CHAMBER OF COMMERCE

Keskuskauppakamarin

NOPEUTETTUA
VÄLIMIESMENETTELYÄ
KOSKEVAT SÄÄNNÖT

Keskuskauppakamarin

NOPEUTETTUA

**VÄLIMIESMENETTELYÄ
KOSKEVAT SÄÄNNÖT**

SISÄLLYSLUETTELO

LUKU I

JOHDANTO

5

1 § VÄLIMIESLAUTAKUNTA	5
2 § MÄÄRITELMÄT	5
3 § SOVELTAMISALA	6
4 § ASIAKIRJOJEN JA VIESTIEN TOIMITTAMINEN	7
5 § MÄÄRÄAIKOJEN LASKEMINEN	7

LUKU II

VÄLIMIESMENETTELYN ALOITTAMINEN

9

6 § HAKEMUS VÄLIMIESMENETTELYN ALOITTAMISEKSI	9
7 § KANTAJAN HAKEMUSMAKSU	10
8 § VASTAUS	10
9 § VASTAAJAN HAKEMUSMAKSU	12
10 § LIITTÄMINEN	13
11 § USEIDEN ASIANOSAISTEN VÄLISET VAATIMUKSET	15
12 § VAATIMUKSET ERI SOPIMUSTEN PERUSTEELLA	16
13 § VÄLIMIESMENETTELYJEN YHDISTÄMINEN	17
14 § TOIMIVALTA	18

LUKU III

VÄLIMIES

19

15 § VÄLIMIESOIKEUDEN KOKOONPANO	19
16 § ASIANOSAISTEN MÄÄRÄÄMISVALTA VÄLIMIEHEN ASETTAMISESSA	19
17 § VÄLIMIEHEN ASETTAMINEN KAKSIASIANOSAISMENETTELYSSÄ	19
18 § VÄLIMIEHEN ASETTAMINEN MONIASIANOSAISMENETTELYSSÄ	19
19 § VÄLIMIEHEN PUOLUEETTOMUUS JA RIIPPUMATTOMUUS	20
20 § VÄLIMIEHEN VAHVISTAMINEN JA MÄÄRÄÄMINEN	20
21 § VÄLIMIEHEN ESTEELLISYYS	22
22 § VÄLIMIEHEN EROTTAMINEN JA UUDEN VÄLIMIEHEN VALITSEMINEN	23

LUKU IV

MENETTELY VÄLIMIESOIKEUDESSA

24

23 § ASIAKIRJOJEN TOIMITTAMINEN VÄLIMIEHELLE	24
24 § ASIAN KÄSITTELY VÄLIMIESOIKEUDESSA	24
25 § VÄLIMIESMENETTELYN PAIKKA	25
26 § VÄLIMIESMENETTELYN KIELI	25
27 § SOVELLETTAVAT OIKEUSOHJEET	25
28 § JÄRJESTÄYTYMISISTUNTO	26
29 § PROSESSIAIKATAULU	26
30 § KIRJELMÄT	27
31 § VÄLIMIEHEN TOIMIVALTA KOSKEVAT VÄITTEET	28
32 § TODISTELU	28
33 § SUULLINEN KÄSITTELY	29
34 § VÄLIMIEHEN MÄÄRÄÄMÄ ASiantuntija	29
35 § TURVAAMISTOIMET	30
36 § ASIANOSAISEN LAIMINLYÖNNIN SEURAAMUKSET	31
37 § MENETTELYVIRHEESEEN VETOAMINEN	31
38 § MENETTELYN PÄÄTTÄMINEN	32

LUKU V	
VÄLITYSTUOMIOT JA PÄÄTÖKSET	33
39 § VÄLITYSTUOMION MUOTO JA SITOVUUS	33
40 § MÄÄRÄAIKA LOPULLISEN VÄLITYSTUOMION ANTAMISELLE	33
41 § OSA- JA VÄLITUOMIO	33
42 § SOVINTO TAI MUU PERUSTE VÄLIMIESMENETTELYN LOPETTAMISELLE	34
43 § VÄLITYSTUOMION OIKAISU JA TULKINTA	34
44 § LISÄTUOMIO	35
LUKU VI	
VÄLIMIESMENETTELYN KUSTANNUKSET	36
45 § VÄLIMIESMENETTELYN KUSTANNUSTEN MÄÄRÄÄMINEN	36
46 § KULUENNAKKO	37
LUKU VII	
MUUT MÄÄRÄYKSET	38
47 § SALASSAPITO	38
48 § YLEISSÄÄNNÖS	39
49 § VASTUUNRAJOITUS	39
50 § VOIMAANTULO	39
LIITE I	
KESKUSKAUPPAKAMARIN VÄLIMIESLAUTAKUNNAN ORGANISAATIO	43
1 § YLEISET MÄÄRÄYKSET	43
2 § HALLITUS	43
3 § SIHTEERISTÖ	44
4 § MUUT MÄÄRÄYKSET	45
LIITE II	
VÄLIMIESMENETTELYN KUSTANNUKSET	46
1 § HAKEMUSMAKSU	46
2 § LAUTAKUNNAN MÄÄRÄÄMÄ KULUENNAKKO	47
3 § VÄLIMIEHEN MÄÄRÄÄMÄ KULUENNAKKO	48
4 § HALLINNOINTIMAKSU JA MENETTELYSTÄ LAUTAKUNNALLE AIHEUTUNEET KULUT	49
5 § VÄLIMIEHEN PALKKIO JA KULUT	50
6 § MUUT MÄÄRÄYKSET	51
LIITE III	
PIKATURVAAMISMENETTELY	54
1 § YLEISET MÄÄRÄYKSET	54
2 § HAKEMUS PIKAVÄLIMIEHEN MÄÄRÄÄMISEKSI	54
3 § PIKAVÄLIMIEHEN MÄÄRÄÄMINEN	56
4 § HAKEMUSTALLETUS JA PIKATURVAAMISMENETTELYN KUSTANNUKSET	56
5 § PIKATURVAAMISMENETTELYN PAIKKA	57
6 § ASIAN KÄSITTELY PIKATURVAAMISMENETTELYSSÄ	57
7 § PIKAVÄLIMIEHEN ESTEELLISYYS	58
8 § TURVAAMISTOIMIPÄÄTÖS	59
9 § PIKATURVAAMISMENETTELYN KUSTANNUSTEN JAKAUTUMINEN	60
10 § MUUT MÄÄRÄYKSET	60
MALLIVÄLITYSLAUSEKKEET	65

LUKU I JOHDANTO

1 § VÄLIMIESLAUTAKUNTA

- 1.1 Keskuskauppakamarin välimieslautakunta ("lautakunta") on puolueeton toimielin, joka hallinnoi riitojen ratkaisua kotimaisissa ja kansainvälisissä välimiesmenettelyissä näiden sääntöjen ("säännöt") ja Keskuskauppakamarin välimiesmenettelysääntöjen mukaisesti:
- (a) kun välityslausekkeessa, erillisessä välityssopimuksessa, yhtiöjärjestyksessä tai muuten (jäljempänä yhdessä "välityssopimus") on määrätty, että välimiesmenettelyssä noudatetaan sääntöjä tai Keskuskauppakamarin välimiesmenettelysääntöjä; tai
 - (b) kun välityssopimuksessa on määrätty, että lautakunta hallinnoi välimiesmenettelyä.
- 1.2 Lautakunta voi määrätä välimiehen tai välimiehet, vaikka välimiesmenettelyyn ei muutoin sovelleta sääntöjä tai Keskuskauppakamarin välimiesmenettelysääntöjä.
- 1.3 Lautakunnassa on hallitus ("hallitus") ja sihteeristö ("sihteeristö"). Yksityiskohtaiset määräykset lautakunnan kokoonpanosta ovat liitteessä I.

2 § MÄÄRITELMÄT

Näissä säännöissä:

- (i) "kantaja" tarkoittaa yhtä tai useampaa kantajaa;
- (ii) "vastaaja" tarkoittaa yhtä tai useampaa vastaajaa;
- (iii) "kolmas taho" tarkoittaa yhtä tai useampaa kolmatta tahoja;
- (iv) "asianosainen" tai "asianosaiset" tarkoittaa kantajia, vastaajia ja kolmansia tahoja;
- (v) "vaatimus" tai "vaatimukset" tarkoittaa jonkun asianosaisten vaatimusta toista välimiesmenettelyn asianosaista vastaan;

- (vi) "välitystuomio" tarkoittaa muun muassa välimiehen antamaa lopullista välitystuomiota, väli- tai osatuomiota;
- (vii) "nimeäminen" tarkoittaa asianosaisten ehdotusta siitä, että lautakunta vahvistaisi tietyn henkilön välimieheksi;
- (viii) "vahvistaminen" tarkoittaa lautakunnan vahvistusta sille, että tietty asianosaisten nimeämä henkilö voi toimia välimiehenä sääntöjen mukaisessa välimiesmenettelyssä;
- (ix) "liittäminen" tarkoittaa yhden tai useamman kolmannen tahon liittämistä mukaan sääntöjen mukaisen välimiesmenettelyn asianosaiseksi;
- (x) "yhdistäminen" tarkoittaa kahden tai useamman sääntöjen mukaisen välimiesmenettelyn yhdistämistä yhdeksi välimiesmenettelyksi;
- (xi) "kaksiasianosaismenettely" tarkoittaa välimiesmenettelyä, jossa on kaksi asianosaista;
- (xii) "moniasianosaismenettely" tarkoittaa välimiesmenettelyä, jossa on useampi kuin kaksi asianosaista.

3 § SOVELTAMISALA

- 3.1 Kun asianosaiset ovat sopineet, että välimiesmenettelyssä noudatetaan Keskuskauppakamarin nopeutettua välimiesmenettelyä koskevia sääntöjä, niiden on katsottava sopineen, että menettelyyn sovelletaan näitä sääntöjä ja että lautakunta hallinnoi menettelyä.
- 3.2 Säännöt sisältävät liitteet I-III. Lautakunta tai Keskuskauppakamari voi tarvittaessa erikseen muuttaa liitteiden sisältöä.
- 3.3 Välimiesmenettelyyn sovelletaan sääntöjä, jotka ovat voimassa menettelyn vireilletulohetkellä, elleivät asianosaiset ole toisin sopineet ja ellei 50.2 §:stä muuta johdu.
- 3.4 Välimiesmenettelyyn sovelletaan sääntöjen liitteitä, jotka ovat voimassa menettelyn vireilletulohetkellä, ellei 50.2 §:stä muuta johdu tai elleivät asianosaiset ole sopineet, että menettelyyn ei sovelleta liitteen III määräyksiä.

4 § ASIAKIRJOJEN JA VIESTIEN TOIMITTAMINEN

- 4.1 Lautakunnan ja välimiehen asiakirjat ja muut viestit asianosaisille on toimitettava asianosaisen tai tämän edustajan viimeisimpään tiedossa olevaan osoitteeseen, jonka asianosainen tai tämän vastapuoli on ilmoittanut. Asiakirja ja muu viesti on toimitettava kuittausta vastaan, kirjattuna kirjeenä, lähetin välityksellä, telefaksitse, sähköpostitse tai muulla todennettavalla tavalla.
- 4.2 Jos asianosaisella on asiamies tai muu edustaja, lautakunnan ja välimiehen asiakirjat ja muut viestit on toimitettava tälle, ellei asianosainen toisin ilmoita. Sääntöjen 6 §:n aloittamishakemus on kuitenkin toimitettava vastaajalle itselleen, ellei vastaaja ilmoita lautakunnalle kirjallisesti, että hakemus on toimitettava ainoastaan vastaajan asiamiehelle tai muulle edustajalle.
- 4.3 Ennen kuin lautakunta toimittaa jutun asiakirjat välimiehelle 23 §:n mukaisesti, asianosaisen on toimitettava kirjalliset lausumat ja muut viestit lautakunnalle niin monena kappaleena, että jokainen asianosainen, välimies ja lautakunta saavat kukin yhden kappaleen.
- 4.4 Sen jälkeen kun lautakunta on toimittanut jutun asiakirjat välimiehelle, asianosaisen on toimitettava kirjalliset lausumat ja muut viestit suoraan välimiehelle ja samanaikaisesti muille asianosaisille.
- 4.5 Lautakunta tai välimies voi välimiesmenettelyn aikana vaatia asianosaisen asiamieheltä tai muulta edustajalta tarpeelliseksi katsomansa selvityksen hänen valtuutuksestaan edustaa asianosaista.

5 § MÄÄRÄAIKOJEN LASKEMINEN

- 5.1 Lautakunnan tai välimiehen laatima asiakirja tai muu viesti katsotaan toimitetun sinä päivänä, jona asianosainen tai asianosaisen edustaja on vastaanottanut sen tai jona se olisi normaalisti vastaanotettu, jos asiakirja tai muu viesti on toimitettu 4.1 §:n mukaisesti.

- 5.2 Sääntöjen määräajat alkavat asiakirjan tai muun viestin vastaanottamista seuraavasta päivästä. Jos määräajan viimeinen päivä on vastaanottajan liike- tai kotipaikassa muu kuin arkipäivä, määräaika pitenee seuraavaan arkipäivään. Määräaikoihin luetaan kaikki kalenteripäivät mukaan luettuna pyhäpäivät.
- 5.3 Lautakunta voi asianosaisen pyynnöstä tai omasta aloitteestaan pidentää tai lyhentää määräaika, jonka asettamiseen tai muuttamiseen sillä on oikeus.

LUKU II VÄLIMIESMENETTELYN ALOITTAMINEN

6 § HAKEMUS VÄLIMIESMENETTELYN ALOITTAMISEKSI

- 6.1 Kantajan on toimitettava hakemus välimiesmenettelyn aloittamiseksi ("aloittamishakemus") lautakunnalle niin monena kappaleena kuin 4.3 §:ssä määrätään.
- 6.2 Välimiesmenettely tulee vireille, kun lautakunta on vastaanottanut aloittamishakemuksen.
- 6.3 Aloittamishakemuksessa on oltava:
- (a) asianosaisten, niiden asiamiesten tai muiden edustajien nimet ja yhteystiedot;
 - (b) jäljennös välityssopimuksesta tai sellaisen puuttuessa kuvaus välityssopimuksesta, jonka perusteella riita ratkaistaan;
 - (c) kuvaus sopimuksesta, muusta asiakirjasta tai oikeussuhteesta, josta riita aiheutuu tai johon se liittyy;
 - (d) lyhyt kuvaus riidan luonteesta ja olosuhteista, joihin vaatimukset perustuvat;
 - (e) kunkin välityssopimuksen ja siihen liittyvän vaatimuksen yksilöinti, jos vaatimuksia esitetään useamman kuin yhden välityssopimuksen perusteella;
 - (f) alustava ilmoitus vaatimusten määrästä ja, jos vaatimus koskee muuta kuin rahasuoritusta, arvio tällaisen vaatimuksen rahamääräisestä arvosta;
 - (g) kantajan käsitys välimiesmenettelyn kielestä, paikasta ja riidan ratkaisemisessa sovellettavasta laista tai muista oikeusohjeista; ja
 - (h) tosite 7 §:n hakemusmaksun maksamisesta.
- 6.4 Aloittamishakemus on laadittava kielellä, jonka asianosaiset ovat sopineet välimiesmenettelyn kieleksi. Sopimuksen puuttuessa aloittamishakemus on laadittava kielellä, jolla välityssopimus on kirjoitettu.

- 6.5 Jos aloittamishakemus ei täytä 6.1, 6.3 ja 6.4 §:ien vaatimuksia, lautakunta voi kehottaa kantajaa korjaamaan puutteen määräajassa. Jos kantaja ei noudata korjauskehotusta, hallitus voi jättää hakemuksen tutkimatta.
- 6.6 Lautakunta antaa aloittamishakemuksen liitteen tiedoksi vastaajalle sen jälkeen, kun kantaja on toimittanut tarvittavan kappalemäärän aloittamishakemuksia lautakunnalle ja maksanut 7 §:n hakemusmaksun.

7 § KANTAJAN HAKEMUSMAKSU

- 7.1 Kantajan on maksettava aloittamishakemuksen yhteydessä liitteen II 1 §:n hakemusmaksu.
- 7.2 Jos kantaja ei maksa hakemusmaksua aloittamishakemuksen yhteydessä, lautakunta asettaa kantajalle määräajan hakemusmaksun suorittamiselle. Jollei kantaja maksa hakemusmaksua määräajassa, hallitus voi jättää hakemuksen tutkimatta.
- 7.3 Jos kantaja korottaa vaatimuksensa määrää menettelyn aikana, välimiehen on ilmoitettava korotuksesta lautakunnalle liitteen II 1.7 §:n mukaisesti. Lautakunta voi kehottaa kantajaa maksamaan korotetun hakemusmaksun liitteen II 1.1 §:n mukaisesti. Jollei kantaja maksa korotettua hakemusmaksua määräajassa, hallitus voi määrätä, että välimiehen on katsottava kantajan peruuttaneen korotetun vaatimuksensa.

8 § VASTAUS

- 8.1 Vastaajan on toimitettava lautakunnalle vastaus aloittamishakemukseen ("vastaus") 15 päivän kuluessa aloittamishakemuksen tiedoksisaannista. Vastaus on toimitettava niin monena kappaleena kuin 4.3 §:ssä määrätään.
- 8.2 Vastauksessa on oltava:
- (a) vastaajan ja sen asiamiehen tai muun edustajan nimet sekä yhteystiedot;
 - (b) mahdollisuuksien mukaan väite siitä, ettei sääntöjen mukaisesti asetettava välimies ole toimivaltainen ratkaisemaan riitaa;

- (c) vastaajan vastaus kantajan kuvaukseen riidan luonteesta ja olosuhteista, joihin vaatimukset perustuvat;
 - (d) vastaajan alustava vastaus kantajan vaatimukseen; ja
 - (e) vastaajan käsitys välimiesmenettelyn kielestä, paikasta ja riidan ratkaisemisessa sovellettavasta laista tai muista oikeusohjeista ottaen huomioon se, mitä aloittamishakemuksessa on tältä osin esitetty.
- 8.3 Vastaus on laadittava 6.4 §:ssä tarkoitetulla kielellä.
- 8.4 Vastakanne ja kuittausvaatimus on esitettävä mahdollisuuksien mukaan vastaajan aloittamishakemukseen antamassa vastauksessa. Vastakanteessa tai kuittausvaatimuksessa on oltava:
- (a) jäljennös välityssopimuksesta, johon vastakanne tai kuittausvaatimus perustuu, ellei kantaja ole sitä jo toimittanut, tai jäljennöksen puuttuessa kuvaus välityssopimuksesta;
 - (b) kuvaus sopimuksesta, muusta asiakirjasta tai oikeussuhteesta, johon vastakanne tai kuittausvaatimus perustuu tai johon se liittyy;
 - (c) lyhyt kuvaus riidan luonteesta ja olosuhteista, joihin vastakanne tai kuittausvaatimus perustuu;
 - (d) kunkin välityssopimuksen ja siihen liittyvän vastakanne- tai kuittausvaatimuksen yksilöinti, jos vastakanne- tai kuittausvaatimuksia esitetään useamman kuin yhden välityssopimuksen perusteella;
 - (e) alustava ilmoitus vastakanne- tai kuittausvaatimuksista määrineen ja jos vaatimus koskee muuta kuin rahasuoritusta, arvio tällaisen vaatimuksen rahamääräisestä arvosta; ja
 - (f) tosite 9 §:n hakemusmaksun maksamisesta.
- 8.5 Jos vastaus ei täytä 8.2 ja 8.3 §:ien vaatimuksia tai jollei vastaaja toimita vastaustaan riittävän monena kappaleena, lautakunta voi kehottaa vastaajaa korjaamaan puutteen määräajassa. Jos vastaaja ei noudata korjauskehotusta, tämä ei estä jatkamasta välimiesmenettelyä.

- 8.6 Jos vastakanne tai kuittausvaatimus ei täytä 8.4 §:n vaatimuksia, lautakunta voi kehottaa vastaajaa korjaamaan puutteen määräajassa. Jos vastaaja ei noudata korjauskehotusta, hallitus voi jättää vastakanteen tai kuittausvaatimuksen tutkimatta.
- 8.7 Lautakunta antaa vastauksen liitteineen tiedoksi kantajalle sen jälkeen, kun vastaaja on toimittanut tarvittavan kappalemäärän vastauksia lautakunnalle. Jos vastaaja on esittänyt vastakanteen tai kuittausvaatimuksen, kantajan on toimitettava vastaus vastakanteeseen tai kuittausvaatimukseen lautakunnalle sen asettamassa määräajassa niin monena kappaleena kuin 4.3 §:ssä määrätään.

9 § VASTAAJAN HAKEMUSMAKSU

- 9.1 Vastaajan on maksettava vastakanteen tai kuittausvaatimuksen yhteydessä liitteen II 1 §:n hakemusmaksu.
- 9.2 Jos vastaaja esittää vastakanteen tai kuittausvaatimuksen vasta sen jälkeen, kun lautakunta on toimittanut jutun asiakirjat välimiehelle, välimiehen on ilmoitettava vastakanteesta tai kuittausvaatimuksesta lautakunnalle viivytyksettä.
- 9.3 Jos vastaaja ei maksa hakemusmaksua vastakanteen tai kuittausvaatimuksen yhteydessä, lautakunta asettaa vastaajalle määräajan hakemusmaksun suorittamiselle. Jollei vastaaja maksa hakemusmaksua määräajassa, hallitus voi jättää vastakanteen tai kuittausvaatimuksen tutkimatta. Jos lautakunta on jo toimittanut jutun asiakirjat välimiehelle, hallitus voi määrätä, että välimiehen on katsottava vastaajan peruuttaneen vastakanteen tai kuittausvaatimuksen.
- 9.4 Jos vastaaja korottaa vastakanteensa tai kuittausvaatimuksensa määrää välimiesmenettelyn aikana, välimiehen on ilmoitettava korotuksesta lautakunnalle liitteen II 1.7 §:n mukaisesti. Lautakunta voi kehottaa vastaajaa maksamaan korotetun hakemusmaksun liitteen II 1.1 §:n mukaisesti. Jollei vastaaja maksa korotettua hakemusmaksua määräajassa, hallitus voi määrätä, että välimiehen on katsottava vastaajan peruuttaneen korotetun vaatimuksensa.

10 § LIITTÄMINEN

- 10.1 Jos vireillä olevan välimiesmenettelyn asianosainen ("hakija") haluaa liittää kolmannen tahon menettelyn asianosaiseksi, hakijan on toimitettava hakemus kolmannen tahon liittämiseksi ("liittämishakemus") lautakunnalle niin monena kappaleena kuin 4.3 §:ssä määrätään.
- 10.2 Hakijan on toimitettava liittämishakemus lautakunnalle ennen kuin lautakunta on toimittanut jutun asiakirjat välimiehelle. Lautakunta jättää määräajan jälkeen toimitetun liittämishakemuksen tutkimatta, elleivät kaikki välimiesmenettelyn asianosaiset, mukaan lukien kolmas taho, suostu liittämiseen.
- 10.3 Välimiesmenettely kolmatta tahoja vastaan tulee vireille, kun lautakunta on vastaanottanut liittämishakemuksen.
- 10.4 Liittämishakemuksessa on oltava:
- (a) vireillä olevan välimiesmenettelyn asianumero;
 - (b) asianosaisten mukaan lukien kolmannen tahon, niiden asiamiesten tai muiden edustajien nimet ja yhteystiedot;
 - (c) jäljennös välityssopimuksesta tai sellaisen puuttuessa kuvaus välityssopimuksesta, jonka perusteella riita ratkaistaan;
 - (d) kuvaus sopimuksesta, muusta asiakirjasta tai oikeussuhteesta, josta riita kolmatta tahoja vastaan aiheutuu tai johon se liittyy;
 - (e) lyhyt kuvaus riidan luonteesta ja olosuhteista, joihin vaatimukset kolmatta tahoja vastaan perustuvat;
 - (f) kunkin välityssopimuksen ja siihen liittyvän vaatimuksen yksilöinti, jos vaatimuksia esitetään useamman kuin yhden välityssopimuksen perusteella;
 - (g) alustava ilmoitus hakijan kolmatta tahoja vastaan esittämien vaatimusten määrästä ja, jos vaatimus koskee muuta kuin rahasuoritusta, arvio tällaisen vaatimuksen rahamääräisestä arvosta; ja
 - (h) tosite 10.7 §:n hakemusmaksun maksamisesta.

- 10.5 Liittämishakemus on laadittava 6.4 §:ssä tarkoitettulla kielellä.
- 10.6 Jos liittämishakemus ei täytä 10.1, 10.4 ja 10.5 §:ien vaatimuksia, lautakunta voi kehottaa hakijaa korjaamaan puutteen määräajassa. Jos hakija ei noudata korjauskehotusta, hallitus voi jättää liittämishakemuksen tutkimatta.
- 10.7 Hakijan on maksettava liittämishakemuksen yhteydessä liitteen II 1 §:n hakemusmaksu.
- 10.8 Jos hakija ei maksa hakemusmaksua liittämishakemuksen yhteydessä, lautakunta asettaa hakijalle määräajan hakemusmaksun suorittamiselle. Jollei hakija maksa hakemusmaksua määräajassa, hallitus voi jättää liittämishakemuksen tutkimatta.
- 10.9 Jos hakija korottaa vaatimuksensa määrää välimiesmenettelyn aikana, välimiehen on ilmoitettava korotuksesta lautakunnalle liitteen II 1.7 §:n mukaisesti. Lautakunta voi kehottaa hakijaa maksamaan korotetun hakemusmaksun liitteen II 1.1 §:n mukaisesti. Jollei hakija maksa korotettua hakemusmaksua määräajassa, hallitus voi määrätä, että välimiehen on katsottava hakijan peruuttaneen korotetun vaatimuksensa.
- 10.10 Lautakunta antaa liittämishakemuksen liitteen tiedoksi kolmannelle taholle ja muille asianosaisille sen jälkeen, kun hakija on toimittanut lautakunnalle tarvittavan kappalemäärän liittämishakemuksia ja maksanut 10.7 §:n hakemusmaksun.
- 10.11 Kolmannen tahon on toimitettava lautakunnalle vastaus liittämishakemukseen 15 päivän kuluessa hakemuksen tiedoksisaannista. Vastaus on toimitettava niin monena kappaleena kuin 4.3 §:ssä määrätään.
- 10.12 Vastauksessa liittämishakemukseen on oltava:
- (a) kolmannen tahon, sen asiamiehen tai muun edustajan nimet ja yhteystiedot;
 - (b) mahdollisuuksien mukaan väite siitä, ettei sääntöjen mukaisesti asetettava tai jo asetettu välimies ole toimivaltainen ratkaisemaan riitaa;

- (c) kolmannen tahon vastaus hakijan kuvaukseen riidan luonteesta ja olosuhteista, joihin vaatimukset kolmatta tahoja vastaan perustuvat; ja
 - (d) kolmannen tahon alustava vastaus hakijan vaatimuksiin.
- 10.13 Lautakunnan on varattava myös muille asianosaisille tilaisuus tulla kuulluiksi liittämishakemuksesta lautakunnan asettamassa määräajassa.
- 10.14 Jos kolmas taho haluaa tehdä liittämishakemuksen, sen on toimitettava hakemus lautakunnalle sen asettamassa määräajassa.
- 10.15 Kolmas taho voi esittää vaatimuksia menettelyn muita asianosaisia vastaan 11 §:n mukaisesti.
- 10.16 Lautakunta antaa vastauksen liitteineen tiedoksi hakijalle ja muille asianosaisille sen jälkeen, kun kolmas taho on toimittanut tarvittavan kappalemäärän vastauksia lautakunnalle. Lautakunta voi varata hakijalle ja muille asianosaisille tilaisuuden tulla kuulluiksi asettamassaan määräajassa.
- 10.17 Liittämiseen sovelletaan 12 ja 14 §:iä. Ennen kuin hallitus päättää liittämishakemuksen hyväksymisestä, sen on kuultava lautakunnan vahvistamaa tai määräämää välimiestä.
- 10.18 Kun hallitus päättää hyväksyä liittämishakemuksen, kaikkien asianosaisten katsotaan luopuneen oikeudestaan välimiehen nimeämiseen ja hallitus voi peruuttaa välimiehen vahvistamisen tai määräämisen ja soveltaa välimiehen asettamisessa 18 §:ää.

11 § USEIDEN ASIANOSAISTEN VÄLISET VAATIMUKSET

- 11.1 Jos välimiesmenettelyssä on useita asianosaisia, asianosainen voi esittää vaatimuksia muita asianosaisia vastaan 12 ja 14 §:ien mukaisesti ennen jutun asiakirjojen toimittamista välimiehelle.
- 11.2 Asianosaisen, joka esittää 11.1 §:ssä tarkoitetun vaatimuksen, on ilmoitettava seuraavat tiedot:

- (a) jäljennös välityssopimuksesta, johon vaatimus perustuu, ellei sitä ole jo toimitettu lautakunnalle, tai jäljennöksen puuttuessa kuvaus välityssopimuksesta;
 - (b) kuvaus sopimuksesta, muusta asiakirjasta tai oikeussuhteesta, johon vaatimus perustuu tai liittyy;
 - (c) lyhyt kuvaus riidan luonteesta ja olosuhteista, joihin vaatimus perustuu;
 - (d) kunkin välityssopimuksen ja siihen liittyvän vaatimuksen yksilöinti, jos vaatimuksia esitetään useamman kuin yhden välityssopimuksen perusteella; ja
 - (e) alustava ilmoitus vaatimuksen määrästä ja, jos vaatimus koskee muuta kuin rahasuoritusta, arvio tällaisen vaatimuksen rahamääräisestä arvosta.
- 11.3 Lautakunta antaa 11.1 §:ssä tarkoitetun vaatimuksen tiedoksi sille asianosaiselle, jota vastaan vaatimus on esitetty, ja asettaa määräajan tämän vastaukselle. Lautakunta voi antaa vaatimuksen tiedoksi myös muille asianosaisille ja varata näille tilaisuuden tulla kuulluiksi.
- 11.4 Asianosaisen, joka vastaa 11.1 §:ssä tarkoitettuun vaatimukseen, on ilmoitettava seuraavat tiedot:
- (a) vastaus vaatimuksen esittäjän kuvaukseen riidan luonteesta ja olosuhteista, joihin vaatimus perustuu; ja
 - (b) alustava vastaus vaatimukseen.
- 11.5 Sen jälkeen kun lautakunta on toimittanut jutun asiakirjat välimiehelle, välimies päättää, missä määrin asianosaiset voivat esittää vaatimuksia toisiaan vastaan menettelyn aikana.

12 § VAATIMUKSET ERI SOPIMUSTEN PERUSTEELLA

Samassa välimiesmenettelyssä voidaan esittää eri sopimukseen ja eri välityssopimukseen perustuvia vaatimuksia 14 §:ssä määrätyn edellytyksin.

13 § VÄLIMIESMENETTELYJEN YHDISTÄMINEN

- 13.1 Hallitus voi asianosaisen pyynnöstä yhdistää kaksi tai useampia sääntöjen mukaisia vireillä olevia välimiesmenettelyjä yhdeksi välimiesmenettelyksi, jos:
- (a) kaikki asianosaiset ovat suostuneet yhdistämiseen; tai
 - (b) kaikki välimiesmenettelyissä esitetyt vaatimukset perustuvat samaan välityssopimukseen; tai
 - (c) välimiesmenettelyissä esitetyt vaatimukset perustuvat eri välityssopimukseen, mutta välimiesmenettelyissä käsiteltävät riidat perustuvat tai liittyvät samaan oikeussuhteeseen eivätkä välityssopimukset sisällä sellaisia ristiriitaisia määräyksiä, jotka tekisivät yhdistämisen mahdottomaksi.
- 13.2 Päättäessään välimiesmenettelyjen yhdistämisestä 13.1(b)–(c) §:n tapauksissa hallituksen on otettava huomioon:
- (a) onko eri välimiesmenettelyissä asianosaisina samat vai eri asianosaiset;
 - (b) eri välimiesmenettelyissä esitettyjen vaatimusten keskinäiset yhteydet;
 - (c) onko eri välimiesmenettelyissä jo vahvistettu tai määrätty välimiehiä, ja jos on, ovatko vahvistetut tai määrättyt välimiehet samoja vai eri henkilöitä; ja
 - (d) muut merkitykselliset seikat.
- 13.3 Ennen kuin hallitus päättää välimiesmenettelyjen yhdistämisestä, sen on kuultava kaikkia eri menettelyjen asianosaisia ja niissä vahvistettuja tai määrättyjä välimiehiä.
- 13.4 Kun hallitus päättää yhdistää välimiesmenettelyt, kaikkien asianosaisten katsotaan luopuneen oikeudestaan välimiehen nimeämiseen ja hallitus voi peruuttaa välimiehen vahvistamisen tai määräämisen ja soveltaa välimiehen asettamisessa 18 §:ää.

- 13.5 Välimiesmenettelyt yhdistetään ensiksi vireille tulleeseen välimiesmenettelyyn, elleivät kaikki asianosaiset toisin sovi.

14 § TOIMIVALTA

- 14.1 Jos asianosainen, jota vastaan on esitetty vaatimus:

- (a) ei vastaa vaatimukseen; tai
- (b) tekee väitteen välityssopimuksen olemassaolosta, pätevydestä tai soveltuvuudesta riitaan; tai
- (c) vastustaa välimiesmenettelyssä esitettyjen vaatimusten ratkaisemista samassa menettelyssä,

hallitus antaa välimiesmenettelyn edetä, jos se katsoo *prima facie*, että asianosaisia sitova sääntöjen mukainen välityssopimus voi olla olemassa.

- 14.2 Lisäksi siinä tapauksessa, että vaatimuksia esitetään 12 §:n mukaisesti useamman kuin yhden välityssopimuksen perusteella, hallitus antaa välimiesmenettelyn edetä niiden vaatimusten osalta, jotka sen mukaan *prima facie* täyttävät seuraavat edellytykset:

- (a) välityssopimukset, joiden perusteella kysymyksessä olevat vaatimukset esitetään, eivät sisällä ristiriitaisia määräyksiä; ja
- (b) kaikkien asianosaisten voidaan olettaa suostuneen vaatimusten ratkaisemiseen samassa välimiesmenettelyssä.

- 14.3 Hallituksen päätös, jolla välimiesmenettelyn annetaan edetä, ei sido välimiestä. Välimies päättää omasta toimivallastaan.

LUKU III VÄLIMIES

15 § VÄLIMIESOIKEUDEN KOKOONPANO

Riita ratkaistaan näiden sääntöjen mukaan yksijäsenisessä välimiesoikeudessa.

16 § ASIANOSAISTEN MÄÄRÄÄMISVALTA VÄLIMIEHEN ASETTAMISESSA

- 16.1 Asianosaiset voivat sopia menettelytavasta, jolla välimies asetetaan.
- 16.2 Jos asianosaiset eivät ole sopineet välimiehen asettamisessa noudatettavasta menettelystä, sovelletaan 17 ja 18 §:ää.
- 16.3 Sääntöjen 17 ja 18 §:ää sovelletaan myös silloin, jos asianosaiset eivät ole kyenneet asettamaan välimiestä sopimuksensa mukaisessa määräajassa, tai tällaisen määräajan puuttuessa siinä määräajassa, jonka lautakunta on asianosaisten pyynnöstä asettanut.
- 16.4 Sääntöjen 19–22 §:ien määräyksiä välimiehen puolueettomuudesta, riippumattomuudesta, vahvistamisesta, esteellisyydestä, erottamisesta ja uudelleenalinnasta noudatetaan kaikissa välimiesmenettelyissä.

17 § VÄLIMIEHEN ASETTAMINEN KAKSIASIANOSAISMENETTELYSSÄ

Kantaja ja vastaaja voivat yhdessä nimetä välimiehen lautakunnan vahvistettavaksi. Välimies on nimettävä 15 päivän kuluessa siitä päivästä, jona vastaaja sai aloittamishakemuksen tiedoksi. Elleivät asianosaiset nimeä välimiestä määräajassa, hallitus määrää välimiehen.

18 § VÄLIMIEHEN ASETTAMINEN MONIASIANOSAISMENETTELYSSÄ

Jos välimiesmenettelyssä on useampi kuin kaksi asianosaista:

- (a) kantaja(t) ja vastaaja(t) voivat yhdessä nimeätä välimiehen lautakunnan vahvistettavaksi 15 päivän kuluessa siitä päivästä, jona vastaaja(t) sai(vat) aloittamishakemuksen tiedoksi;
- (b) jos kolmas taho on liitetty menettelyyn 10 §:n mukaisesti, se voi nimetä välimiehen lautakunnan vahvistettavaksi yhdessä kantajan/kantajien ja vastaajan/vastaajien kanssa;
- (c) jos kantaja(t) ja vastaaja(t) eivät nimeä välimiestä lautakunnan vahvistettavaksi 18(a)–(b) §:n mukaisesti tai lautakunnan asettamassa muussa määräjassa, hallitus määrää välimiehen.

19 § VÄLIMIEHEN PUOLUEETTOMUUS JA RIIPPUMATTOMUUS

- 19.1 Välimiehen on oltava puolueeton ja riippumaton asianosaisista koko välimiesmenettelyn ajan.
- 19.2 Ennen välimiehen vahvistamista tai määräämistä välimiehen on toimitettava lautakunnalle allekirjoittamansa asiakirja, jossa hän ilmoittaa suostuvansa välimieheksi, olevansa puolueeton ja riippumaton ja että hänellä on riittävästi aikaa välimiestehtävän hoitamiseen ("esteettömyysilmoitus"). Välimiehen on esteettömyysilmoituksessa mainittava kaikki sellaiset seikat, jotka ovat omiaan aiheuttamaan perusteltuja epäilyjä hänen puolueettomuudestaan tai riippumattomuudestaan.
- 19.3 Lautakunta toimittaa esteettömyysilmoituksen tiedoksi asianosaisille ja asettaa määräajan, jossa asianosaiset voivat esittää huomioita esteettömyysilmoituksesta tai vastustaa välimiehen vahvistamista tai määräämistä.
- 19.4 Välimiehen on viipymättä kirjallisesti ilmoitettava lautakunnalle ja asianosaisille 19.2 §:ssä tarkoitetuista seikoista, jotka saattavat ilmetä välimiesmenettelyn aikana.

20 § VÄLIMIEHEN VAHVISTAMINEN JA MÄÄRÄÄMINEN

- 20.1 Lautakunta vahvistaa kaikki asianosaisten nimeämät välimiehet. Välimiehen katsotaan tulleen määrätyksi tehtävään vasta sen jälkeen, kun

lautakunta on vahvistanut nimeämisen.

- 20.2 Sihteeristö voi vahvistaa välimiehen nimeämisen, jos:
- (a) välimiehen esteettömyysilmoituksessa ei ole vauraimia hänen puolueettomuudestaan tai riippumattomuudestaan; ja
 - (b) kukaan asianosainen ei ole vastustanut välimiehen vahvistamista lautakunnan 19.3 §:n nojalla asettamassa määräajassa.
- 20.3 Muissa kuin 20.2 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa sihteeristön on siirrettävä kysymys välimiehen vahvistamisesta hallitukselle. Hallitus voi jättää välimiehen vahvistamatta vain, jos välimies ei ole 19.1 §:n mukaisesti puolueeton ja riippumaton tai jos hän on muuten sopimaton välimieheksi. Hallitus ei ole velvollinen perustelemaan päätöstään.
- 20.4 Jos hallitus jättää välimiehen vahvistamatta, se voi:
- (a) antaa välimiehen nimenneille asianosaisille tilaisuuden uuden välimiehen nimeämiseen lautakunnan asettamassa määräajassa; tai
 - (b) poikkeustapauksessa määrätä välimiehen suoraan 20.5 §:n mukaisesti.
- 20.5 Välimiehen määräämistä harkitessaan hallituksen on otettava huomioon:
- (a) ominaisuudet, joita asianosaisten sopimus välimieheltä edellyttää;
 - (b) riidan luonne ja olosuhteet;
 - (c) asianosaisten ja välimiehen kansallisuus;
 - (d) välimiesmenettelyn kieli, paikka ja riidan ratkaisemisessa sovellettava laki tai muut oikeusohjeet; ja
 - (e) muut mahdollisesti merkitykselliset seikat.
- 20.6 Jos asianosaiset ovat eri kansallisuutta, välimiehen on oltava eri kansallisuutta kuin asianosaiset, elleivät asianosaiset ole toisin sopineet tai ellei hallitus erityisestä syystä katso tarkoituksen-

mukaiseksi määrätä välimieheksi henkilöä, jolla on sama kansallisuus kuin jollakin asianosaisella.

- 20.7 Jos välimiehen asettaminen sääntöjen mukaisesti epäonnistuu, hallitus voi ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin tilanteen korjaamiseksi, kuten peruuttaa jo tehdyn välimiehen vahvistamisen tai määräämisen ja määrätä välimiehen uudelleen.

21 § VÄLIMIEHEN ESTEELLISYYS

- 21.1 Asianosainen voi vaatia, että lautakunta julistaa välimiehen esteelliseksi, jos:
- (a) ilmenee seikkoja, jotka ovat omiaan aiheuttamaan perusteltuja epäilyjä välimiehen puolueettomuudesta tai riippumattomuudesta; tai
 - (b) välimies ei täytä sellaista kelpoisuusvaatimusta, joka hänellä asianosaisten sopimuksen mukaan tulisi olla.
- 21.2 Asianosainen voi vaatia nimeämänsä välimiehen julistamista esteelliseksi vain sellaisesta syystä, josta asianosainen on saanut tietää vasta nimeämisen jälkeen.
- 21.3 Asianosaisten, joka haluaa vaatia välimiehen julistamista esteelliseksi, on toimitettava kirjallinen esteellisyysväite lautakunnalle. Esteellisyysväitteessä on ilmoitettava vaatimuksen perustelut ja päivä, jona asianosainen sai tietää esteellisyysväitteen perusteesta.
- 21.4 Esteellisyysväite on toimitettava lautakunnalle 15 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen sai tietää välimiehen vahvistamisesta tai määräämisestä, tai 15 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen sai tietää esteellisyysväitteen perusteesta, jos viimeksi mainittu ajankohta on myöhäisempi kuin välimiehen vahvistamisen tai määräämisen tiedoksisaantipäivä. Jos asianosainen ei tee esteellisyysväitettä määräajassa, sen katsotaan menetäneen oikeutensa vedota esteellisyteen.
- 21.5 Lautakunnan on varattava kysymyksessä olevalle välimiehelle ja asianosaisille tilaisuus tulla kuuluisi lautakunnan asettamassa määräajassa.

- 21.6 Muut asianosaiset voivat hyväksyä esteellisyysväitteen tai välimies voi vapaaehtoisesti luopua välimiestehtävästä, mikä ei merkitse esteellisyysväitteen perusteen hyväksymistä. Tällöin välimiehen tilalle on valittava uusi välimies 22 §:n mukaisesti.
- 21.7 Hallitus ratkaisee esteellisyysväitteen, jos muut asianosaiset eivät hyväksy esteellisyysväitettä tai välimies ei vapaaehtoisesti luovu välimiestehtävästä lautakunnan asettamassa määräajassa. Hallitus ei ole velvollinen perustelemaan päätöstään.

22 § VÄLIMIEHEN EROTTAMINEN JA UUDEN VÄLIMIEHEN VALITSEMINEN

- 22.1 Hallituksen on erotettava välimies tehtävästään, jos:
- (a) hallitus hyväksyy välimiehen pyynnön luopua välimiestehtävästä;
 - (b) kaikki asianosaiset sopivat, että välimies erotetaan välimiestehtävästä;
 - (c) hallitus hyväksyy 21 §:ssä tarkoitetun vaatimuksen välimiehen esteelliseksi julistamisesta; tai
 - (d) välimies ei oikeudellisesti tai tosiasiallisesti voi hoitaa velvollisuuksiaan välimiehenä tai ei hoida välimiestehtävää sääntöjen mukaisesti.
- 22.2 Ennen kuin hallitus tekee 22.1(d) §:ssä tarkoitetun päätöksen, sen on varattava kysymyksessä olevalle välimiehelle ja asianosaisille tilaisuus tulla kuulluiksi lautakunnan asettamassa määräajassa.
- 22.3 Kun välimies on erotettu tehtävästään, tai kun välimies on kuollut, hänen tilalleen on valittava uusi välimies 17 ja 18 §:ien mukaisesti. Erityisesti syystä hallitus voi asianosaisia kuultuaan määrätä uuden välimiehen suoraan oma-aloitteisesti.
- 22.4 Uuden välimiehen valinnan jälkeen uusi välimies päättää asianosaisia kuultuaan, onko asia käsiteltävä uudelleen ja miltä osin.

LUKU IV MENETTELY VÄLIMIESOIKEUDESSA

23 § ASIAKIRJOJEN TOIMITTAMINEN VÄLIMIEHELLE

Lautakunta toimittaa jutun asiakirjat välimiehelle mahdollisimman pian sen jälkeen, kun välimies on asetettu ja 7, 9 ja 10.7 §:issä tarkoitettu hakemusmaksu sekä 46 §:ssä tarkoitettu mahdollinen kuluennakko on maksettu.

24 § ASIAN KÄSITTELY VÄLIMIESOIKEUDESSA

- 24.1 Välimies päättää asian käsittelytavasta, elleivät asianosaiset ole toisin sopineet, ellei säännöistä muuta johdu ja ottaen huomioon nopeutettua menettelyä koskeva joutuisuusvaatimus.
- 24.2 Välimiehen on kohdeltava asianosaisia tasapuolisesti ja varattava niille tarpeellinen tilaisuus asiansa ajamiseen.
- 24.3 Kaikkien välimiesmenettelyyn osallisten on tehtävä parhaansa, jotta asia voidaan käsitellä tehokkaasti aiheuttamatta tarpeettomia kustannuksia ja viivästymistä. Jos asianosainen ei noudata tässä tarkoitettuja velvollisuuksiaan, välimies voi ottaa tämän seikan huomioon muun muassa välimiesmenettelyn kustannusten jaosta päättäessään.
- 24.4 Sitoutuessaan sääntöjen mukaiseen välimiesmenettelyyn asianosaiset samalla sitoutuvat noudattamaan välimiehen päätöksiä ja muita määräyksiä viivytyksettä.
- 24.5 Välimies voi tarvittaessa ottaa sihteerin. Ennen sihteerin ottamista välimiehen on kuultava asianosaisia. Sihteerin on oltava välimiehen tavoin 19.1 §:n mukaisesti puolueeton ja riippumaton asianosaisista. Lautakunta voi erikseen antaa ohjeita sihteerin ottamisesta, sihteerin velvollisuuksista ja sihteerille maksettavasta korvauksesta.
- 24.6 Välimies voi ryhtyä tarvittaviin toimiin edistääkseen riidan sovinnollista ratkeamista asianosaisten keskinäisin neuvotteluihin, jos kaikki asianosaiset siihen suostuvat. Asianosainen luopuu

suostumuksen antaessaan oikeudestaan vaatia välimiehen julistamista esteelliseksi sillä perusteella, että välimies on toiminut sovittelijana.

- 24.7 Asianosaisen on lähetettävä kaikki välimiehelle osoittamansa viestit samanaikaisesti myös kaikille muille asianosaisille, ellei välimies toisin määrää.

25 § VÄLIMIESMENETTELYN PAIKKA

- 25.1 Lautakunta määrää välimiesmenettelyn paikan, elleivät asianosaiset ole siitä sopineet tai jos asia on epäselvä. Lautakunta voi kuitenkin jättää välimiesmenettelyn paikan määräämisen välimiehen tehtäväksi, jos lautakunta katsoo tämän tarkoituksenmukaiseksi.
- 25.2 Välimies voi asianosaisia kuultuaan järjestää suullisen käsittelyn missä tahansa.
- 25.3 Välitustuomio katsotaan annetuksi ja välimiesmenettely käydyksi välimiesmenettelyn paikassa siitä huolimatta, että suullinen käsittely on pidetty muualla kuin välimiesmenettelyn paikassa.

26 § VÄLIMIESMENETTELYN KIELI

- 26.1 Jolleivät asianosaiset ole sopineet, mitä kieltä välimiesmenettelyssä käytetään, välimies päättää välimiesmenettelyn kielen asianosaisia kuultuaan.
- 26.2 Jos välimiesmenettelyssä esitetään asiakirjoja muulla kuin asianosaisten sopimalla tai välimiehen päättämällä kielellä, välimies voi määrätä, että asiakirjasta on toimitettava käännös välimiesmenettelyn kielellä.

27 § SOVELLETTAVAT OIKEUSOHJEET

- 27.1 Asianosaiset voivat sopia riidan ratkaisemisessa sovellettavasta laista tai muista oikeusohjeista.
- 27.2 Jolleivät asianosaiset ole muusta sopineet, välimies soveltaa sen valtion lakia tai muita oikeusohjeita, joita välimies pitää asiassa tarkoituksenmukaisimpina.

- 27.3 Välimies saa perustaa tuomion siihen, mitä pitää kohtuullisena (*ex aequo et bono* tai *amiable compositeur*), vain asianosaisten nimenomaisen sopimuksen perusteella.

28 § JÄRJESTÄYTYMISISTUNTO

- 28.1 Välimiehen on pidettävä menettelyn alkuvaiheessa järjestäytymisistunto asianosaisten kanssa. Järjestäytymisistunnon tarkoituksena on sopia asian jatkokäsittelyn tavasta ja aikataulusta sekä tasapuolisesta ja kustannustehokkaasta todistelun vastaanottamisesta. Välimies voi jättää järjestäytymisistunnon pitämättä vain poikkeustapauksessa, jos välimies pitää istuntoa tarpeettomana.
- 28.2 Välimies voi pitää menettelyn myöhemmässä vaiheessa asianosaisia kuultuaan muita järjestäytymisistuntoja, jos välimies katsoo tämän tarpeelliseksi.
- 28.3 Järjestäytymisistunto voidaan toteuttaa myös video- tai puhelinneuvotteluna taikka muulla vastaavalla tavalla. Välimies päättää toteutustavasta asianosaisia kuultuaan.

29 § PROSESSIAIKATAULU

- 29.1 Välimiehen on vahvistettava prosessiaikataulu 28.1 §:n järjestäytymisistunnossa tai pian sen jälkeen. Jos istuntoa ei pidetä, välimiehen on vahvistettava prosessiaikataulu niin pian kuin mahdollista saatuaan jutun asiakirjat lautakunnalta ja kuultuaan asianosaisia.
- 29.2 Vahvistaessaan prosessiaikataulun välimiehen on otettava huomioon asianosaisten näkemykset, asianosaisten tasapuolinen kohtelu, asian joutuista käsittely ja kustannustehokkuus.
- 29.3 Välimies voi asianosaisen pyynnöstä tai omasta aloitteestaan pidentää tai lyhentää asettamaansa määräaika, jos asian käsittely sitä edellyttää.
- 29.4 Välimiehen on toimitettava prosessiaikataulu asianosaisille ja lautakunnalle viivytyksettä.

30 § KIRJELMÄT

- 30.1 Kantajan on toimitettava kannekirjelmänsä välimiehelle ja vastaajalle välimiehen asettamassa määräajassa. Kannekirjelmässä on ilmoitettava:
- (a) vaatimusten perusteena olevat tosiseikat ja oikeudelliset perustelut;
 - (b) kantajan vaatimukset; ja
 - (c) mahdollisuuksien mukaan ne kirjalliset todisteet, joihin kantaja vetoaa.
- 30.2 Vastaajan on toimitettava vastauksensa välimiehelle ja kantajalle välimiehen asettamassa määräajassa. Vastauksessa on ilmoitettava:
- (a) mahdollinen väite välityssopimuksen olemassaolosta, pätevydestä tai soveltuvuudesta riitaan;
 - (b) miltä osin vastaaja myöntää tai kiistää kantajan vaatimukset;
 - (c) kiistämisen perusteena olevat tosiseikat ja oikeudelliset perustelut; ja
 - (d) mahdollisuuksien mukaan ne kirjalliset todisteet, joihin vastaaja vetoaa.
- 30.3 Vastaajan mahdollinen vastakanne tai kuittausvaatimus on esitettävä viimeistään vastauksessa, ellei välimies poikkeustapauksessa katso, että vastaajalla on ollut perusteltu syy vastakanteen tai kuittausvaatimuksen esittämiseen menettelyn myöhemmässä vaiheessa. Vastakanteen ja kuittausvaatimuksen on täytettävä 30.1(a)–(c) §:n vaatimukset.
- 30.4 Jollei välimies erityisestä syystä toisin päätä, menettelyn osalta noudatetaan seuraavaa:
- (a) kannekirjelmän ja vastauskirjelmän lisäksi kantaja ja vastaaja voivat kumpikin jättää välimiehelle enintään yhden lisäkirjelmän; tällaisena lisäkirjelmänä pidetään myös asianosaisen ilmoitusta todisteista ja siitä, mitä todisteilla aiotaan näyttää toteen;
 - (b) lisäkirjelmien tulee olla lyhyitä; ja

- (c) määräaika lisäkirjelmien jättämiselle on enintään 14 päivää siitä, kun välimies on kehottanut asianosaista toimittamaan lisäkirjelmän.
- 30.5 Välimies voi kehottaa asianosaista ilmoittamaan lopulliset vaatimuksensa välimiehen asettamassa määräajassa. Kyseisen määräajan päätyttyä asianosainen ei saa muuttaa vaatimuksiaan, ellei välimies poikkeustapauksessa salli sitä.

31 § VÄLIMIEHEN TOIMIVALTAA KOSKEVAT VÄITTEET

- 31.1 Välimies päättää omasta toimivallastaan. Välimies ratkaisee väitteet, jotka koskevat välityssopimuksen olemassaoloa, pätevyyttä tai soveltuvuutta riitaan.
- 31.2 Väite välimiehen toimivallan puuttumisesta on tehtävä viimeistään vastaajan vastauksessa kannekirjelmään tai kantajan vastauksessa vastaajan vastakanteeseen tai kuittausvaatimukseen. Välimies voi hyväksyä myöhemmin esitetyn toimivaltaväitteen vain poikkeustapauksessa, jos viivästymiselle on hyväksyttävä syy.

32 § TODISTELU

- 32.1 Välimies päättää, mitä todisteita asianosainen saa esittää ja mikä merkitys kullekin todisteelle on asiassa annettava.
- 32.2 Välimies voi kehottaa asianosaista menettelyn missä vaiheessa tahansa:
- (a) ilmoittamaan kirjalliset todisteet, joihin asianosainen vetoaa, ja yksilöimään, mitä se aikoo näyttää niillä toteen; ja
- (b) esittämään asiakirjan tai muun todisteen, jolla välimiehen mukaan voi olla merkitystä asian ratkaisemisen kannalta.
- 32.3 Välimies voi asianosaisia kuultuaan asettaa ennen 33 §:ssä tarkoitettua suullista käsittelyä määräpäivän, jonka jälkeen asianosaiset eivät saa esittää pääasiaan liittyviä uusia vaatimuksia, väitteitä tai kirjallisia todisteita taikka nimetä uusia todistajia, ellei välimies poikkeustapauksessa salli sitä.

33 § SUULLINEN KÄSITTELY

- 33.1 Asianosaiset voivat sopia, että riita ratkaistaan yksinomaan kirjallisten todisteiden perusteella. Suullinen käsittely pidetään vain, jos asianosainen sitä pyytää ja välimies katsoo sen tarpeelliseksi.
- 33.2 Välimies voi ennen suullista käsittelyä kehottaa asianosaista ilmoittamaan ne todistajat, jotka asianosainen haluaa kutsua suullisesti kuultavaksi, ja yksilöimään ne seikat, jotka asianosainen aikoo näyttää toteen kunkin todistajan kuulemisella.
- 33.3 Välimies voi asianosaisia kuultuaan määrätä, että todistajaa voidaan kuulla puhelimitse, videon välityksellä tai muulla vastaavalla tavalla ilman hänen läsnä oloaan suullisessa käsittelyssä.
- 33.4 Välimies voi asianosaisia kuultuaan määrätä, että todistajan tai asiantuntijan on annettava kertomuksensa kirjallisesti. Kirjallinen todistajankertomus tai asiantuntijan lausunto on allekirjoitettava. Välimies päättää, milloin asianosaisten on toimitettava kirjalliset todistajankertomukset ja asiantuntijalausunnot välimiehelle.
- 33.5 Välimies päättää asianosaisia kuultuaan suullisen käsittelyn aikataulun ja käsittelyjärjestyksen. Asianosaisella on oikeus kuulustella todistajaa, joka on kutsuttu suullisesti kuultavaksi, välimiehen määräämällä tavalla.
- 33.6 Suullinen käsittely pidetään yleisön läsnä olematta, elleivät asianosaiset ole toisin sopineet.

34 § VÄLIMIEHEN MÄÄRÄÄMÄ ASIANTUNTIJA

- 34.1 Välimies voi asianosaisia kuultuaan määrätä yhden tai useamman asiantuntijan tekemään selvityksiä ja antamaan kirjallisen lausunnon välimiehen yksilöimästä kysymyksestä. Asiantuntijan on oltava puolueeton ja riippumaton asianosaisista, näiden asiamiehistä ja välimiehestä.
- 34.2 Välimiehen on toimitettava kappale asiantuntijan lausunnosta kullekin asianosaiselle ja varattava näille tilaisuus tulla kuulluiksi lausunnosta.

Asianosaisella on oikeus tutustua asiakirjoihin, joihin asiantuntija on lausunnossaan vedonnut.

- 34.3 Välimiehen on varattava asianosaiselle tilaisuus kuulustella asiantuntijaa suullisessa käsittelyssä, jos asianosainen sitä pyytää. Tällöin asianosainen voi kuulla myös itse nimeämäänsä asiantuntijaa riidan kohteena olevista kysymyksistä. Asiantuntijan kuulemiseen sovelletaan 33 §:n määräyksiä.

35 § TURVAAMISTOIMET

- 35.1 Välimies voi asianosaisen hakemuksesta määrätä tarkoituksenmukaiseksi katsomansa turvaamistoimen.
- 35.2 Ennen päätöksen tekemistä välimiehen on varattava sille asianosaiselle, jota vastaan turvaamistoimea haetaan, tilaisuus tulla kuulluksi välimiehen asettamassa määräajassa.
- 35.3 Turvaamistoimen myöntäessään välimies voi määrätä, että hakijan on asetettava vakuus turvaamistoimesta vastapuolelle mahdollisesti aiheutuvien kulujen ja vahingon varalta. Välimies päättää vakuuden laadusta ja ehdoista.
- 35.4 Välimiehen on annettava turvaamistoimimääräys päätöksen muodossa. Välimies voi muuttaa turvaamistoimimääräystään tai kumota sen asianosaisen pyynnöstä tai poikkeustapauksessa omasta aloitteestaan. Välimiehen on ilmoitettava asianosaisille etukäteen, jos hän aikoo oma-aloitteisesti muuttaa turvaamistoimimääräystä tai kumota sen.
- 35.5 Jos turvaamistoimen tarve on niin kiireellinen, ettei asia voi odottaa välimiehen asettamista, asianosainen voi hakea lautakunnalta sääntöjen liitteessä III tarkoitetun pikavälimiehen määräämistä. Asianosaisella ei kuitenkaan ole tällaista oikeutta, jos asianosaiset ovat sopineet, ettei riitä ratkaistaessa noudateta liitteen III määräyksiä.
- 35.6 Asianosainen voi välityssopimuksen estämättä hakea turvaamistoimia toimivaltaiselta tuomioistuimelta tai muulta viranomaiselta ennen kuin lautakunta on toimittanut jutun asiakirjat välimiehelle. Tarvittaessa asianosainen voi tehdä turvaamistoimihakemuksen tuomioistuimelle

tai muulle viranomaiselle myöhemminkin. Turvaamistoimihakemuksen jättäminen tuomioistuimelle tai muulle viranomaiselle ei tarkoita välityssopimuksen rikkomista tai luopumista välityssopimukseen vetoamisesta.

36 § ASIANOSAISEN LAIMINLYÖNNIN SEURAAMUKSET

- 36.1 Jos kantaja ei toimita kannekirjelmää, välimiehen on tehtävä päätös menettelyn lopettamisesta, ellei asiassa ole sellaisia kysymyksiä, jotka välimiehen mukaan on ratkaistava.
- 36.2 Jos vastaaja ei toimita vastausta aloittamishakemukseen tai kannekirjelmään, asian käsittelyä voidaan jatkaa. Vastajaan laiminlyönti ei merkitse kantajan vaatimusten myöntämistä. Sama koskee kantajan laiminlyöntiä toimittaa vastaus vastaajan vastakanteeseen tai kuittausvaatimukseen.
- 36.3 Jos asianosainen ilman hyväksyttävää syytä jää pois suullisesta käsittelystä, asian käsittelyä voidaan jatkaa.
- 36.4 Jos asianosainen muutoin jättää käyttämättä tilaisuuden asiansa ajamiseen, asian käsittelyä voidaan jatkaa. Välitystuomio voidaan tällöin antaa välimiehen käytettävissä olevien kirjelmien ja todistelun perusteella.
- 36.5 Jos asianosainen ei ilman hyväksyttävää syytä noudata sääntöjä tai välimiehen päätöstä taikka muuta määräystä, välimies voi tehdä siitä asianmukaiseksi katsomansa päätelmät.

37 § MENETTELYVIRHEESEEN VETOAMINEN

Asianosaisen on ilman aiheetonta viivytystä tehtävä väite siitä, että välimiesmenettelyssä ei ole noudatettu sääntöjä, välityssopimuksen määräyksiä tai välimiehen päätöstä taikka muuta määräystä. Asianosaisen katsotaan luopuneen vetoamasta tällaiseen väitteeseen, ellei asianosainen voi osoittaa perusteltua syytä viivästykselleen.

38 § MENETTELYN PÄÄTTÄMINEN

- 38.1 Mahdollisimman pian suullisen käsittelyn päätyttyä tai välimiehen saatua asianosaisilta viimeiset pyydetyt kirjelmät välimiehen on:
- (a) julistettava menettely päättyneeksi; ja
 - (b) ilmoitettava asianosaisille ja lautakunnalle päivämäärä, johon mennessä välimies arvioi antavansa välitystuomion.
- 38.2 Menettelyn päättyneeksi julistamisen jälkeen asianosaiset eivät saa esittää uusia vaatimuksia, väitteitä tai todistelua, ellei välimies poikkeustapauksessa salli sitä.

LUKU V VÄLITYSTUOMIOT JA PÄÄTÖKSET

39 § VÄLITYSTUOMION MUOTO JA SITOVUUS

- 39.1 Väilitystuomio on laadittava kirjallisesti. Väilitystuomiossa ei ole perusteluja, ellei asianosainen ole pyytänyt tuomion perustelemista välimiehen asettamassa määräajassa.
- 39.2 Välimiehen on allekirjoitettava väilitystuomio. Tuomiossa on mainittava välimiesmenettelyn paikka ja tuomion antopäivä.
- 39.3 Välimiehen on toimitettava alkuperäinen kappale väilitystuomiosta kullekin asianosaiselle ja lautakunnalle viivytyksettä.
- 39.4 Väilitystuomio on lopullinen ja sitoo asianosaisia. Sitoutuessaan sääntöjen mukaiseen välimiesmenettelyyn asianosaiset samalla sitoutuvat noudattamaan väilitystuomiota viivytyksettä.

40 § MÄÄRÄAIKA LOPULLISEN VÄLITYSTUOMION ANTAMISELLE

Lopullinen väilitystuomio on annettava kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun välimies on saanut jutun asiakirjat lautakunnalta. Välimiehen perustellusta pyynnöstä lautakunta voi myöntää pidennystä määräaikaan. Lautakunta voi lisäksi pidentää määräaikaa omasta aloitteestaan, jos se katsoo pidennyksen tarpeelliseksi.

41 § OSA- JA VÄLITUOMIO

Välimies voi asianosaisia kuultuaan ratkaista erikseen väilitystuomiolla itsenäisen vaatimuksen tai tietyn ennakkoluonteisen riitakysymyksen, elleivät kaikki asianosaiset vastusta erillisen väilitystuomion antamista. Välimies voi esimerkiksi ratkaista erikseen:

- (a) osatuomiolla itsenäisen vaatimuksen asiassa, jossa on esitetty useita vaatimuksia;
- (b) osatuomiolla vaatimuksen sen osan, joka on myönnetty; tai

- (c) välituomiolla sellaisen riitakysymyksen, jonka selvittämisestä asian ratkaiseminen muilta osin riippuu.

42 § SOVINTO TAI MUU PERUSTE VÄLIMIESMENETTELYN LOPETTAMISELLE

42.1 Välimiehen on tehtävä päätös menettelyn lopettamisesta, jos:

- (a) kantaja peruuttaa kanteensa, ellei vastaaja vastusta menettelyn lopettamista ja ellei välimies katso, että vastaajalla on hyväksyttävä syy saada asia lopullisesti ratkaistuksi välitystuomiolla;
- (b) asianosaiset sopivat menettelyn lopettamisesta; tai
- (c) menettelyn jatkaminen käy muusta syystä tarpeettomaksi tai mahdottomaksi.

42.2 Jos asianosaiset sopivat riidan, välimies voi vahvistaa sovinnon välitystuomiolla, jos kaikki asianosaiset sitä pyytävät. Välitystuomioon, jolla sovinto vahvistetaan, sovelletaan 39 ja 40 §:iä.

42.3 Välimiehen on toimitettava alkuperäinen kappale menettelyn lopettamispäätöksestä tai välitystuomiosta, jolla sovinto on vahvistettu, kullekin asianosaiselle ja lautakunnalle viivytyksettä.

43 § VÄLITYSTUOMION OIKAISU JA TULKINTA

43.1 Ilmoitettuaan asiasta muille asianosaisille ja lautakunnalle asianosainen voi pyytää välimiestä 30 päivän kuluessa välitystuomion tiedoksisaannista:

- (a) oikaisemaan välitystuomiossa olevan lasku- tai kirjoitusvirheen tai muun sen kaltaisen virheen;
- (b) oikaisemaan välitystuomiota lisäämällä siihen puuttuvan allekirjoituksen, välimiesmenettelyn paikan tai tuomion antopäivän; tai
- (c) tulkitsemaan välitystuomion yksittäistä kohtaa tai osaa.

- 43.2 Välimiehen on varattava muille asianosaisille tilaisuus tulla kuulluiksi oikaisu- tai tulkintapyynnöstä välimiehen asettamassa määräajassa.
- 43.3 Jos välimies pitää pyyntöä perusteltuna, hänen on oikaistava välitystuomio tai tulkittava sitä 30 päivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta. Lautakunta voi myöntää pidennystä määräaikaan välimiehen perustellusta pyynnöstä. Lautakunta voi lisäksi pidentää määräaikaa omasta aloitteestaan, jos se katsoo pidennyksen tarpeelliseksi.
- 43.4 Välimies voi omasta aloitteestaan oikaista 43.1(a)–(b) §:ssä tarkoitetun virheen 30 päivän kuluessa välitystuomion antopäivästä.
- 43.5 Välitystuomion oikaisuun ja tulkintaan sovelletaan 39 §:ää.

44 § LISÄTUOMIO

- 44.1 Asianosainen voi, ilmoitettuaan asiasta muille asianosaisille ja lautakunnalle, pyytää välimiestä antamaan lisätuomion vaatimuksesta, jonka välimies on välitystuomiossa sivuuttanut. Pyyntö on esitettävä 30 päivän kuluessa välitystuomion tiedoksisaannista. Välimiehen on ennen lisätuomion antamista varattava muille asianosaisille tilaisuus tulla kuulluiksi asettamassaan määräajassa.
- 44.2 Jos välimies pitää pyyntöä perusteltuna, hänen on annettava lisätuomio 30 päivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta. Lautakunta voi myöntää pidennystä määräaikaan välimiehen perustellusta pyynnöstä. Lautakunta voi lisäksi pidentää määräaikaa omasta aloitteestaan, jos se katsoo pidennyksen tarpeelliseksi.
- 44.3 Lisätuomioon sovelletaan 39 §:ää.

LUKU VI VÄLIMIESMENETTELYN KUSTANNUKSET

45 § VÄLIMIESMENETTELYN KUSTANNUSTEN MÄÄRÄÄMINEN

- 45.1 Välimiesmenettelyn kustannukset on vahvistettava lopullisessa välitystuomiossa, menettelyn lopettamispäätöksessä tai välitystuomiossa, jolla välimies vahvistaa sovinnon.
- 45.2 Välimiesmenettelyn kustannuksia ovat:
- (a) välimiehen palkkio;
 - (b) välimiehen matkakulut ja muut vastaavat kulut;
 - (c) kulut, joita välimiehelle on aiheutunut asiantuntijoiden käyttämisestä ja muusta välimiehen menettelyn aikana tarvitsemasta avusta;
 - (d) lautakunnan hallinnointimaksu ja menettelystä lautakunnalle aiheutuneet kulut; ja
 - (e) asianosaisten oikeudenkäyntikulut ja muut välimiesmenettelyn kulut, jos asianosainen on vaatinut kulujen korvaamista ja välimies pitää vaatimusta määrältään kohtuullisena.
- 45.3 Välimiehen on pyydettävä lautakuntaa vahvistamaan 45.2(a)–(d) §:ssä tarkoitetut välimiesmenettelyn kustannukset liitteen II mukaisesti ennen kuin hän antaa lopullisen välitystuomion, vahvistaa asianosaisten sovinnon välitystuomiolla tai tekee päätöksen menettelyn lopettamisesta. Välimiehen on sisällytettävä lautakunnan vahvistamat kustannukset sellaisinaan välitystuomioon tai menettelyn lopettamispäätökseen. Välimiehen on eriteltävä, miten palkkiot ja kulu-korvaukset on maksettava välimiehelle ja lautakunnalle.
- 45.4 Jutun hävinnyt asianosainen on pääsääntöisesti määrättävä maksamaan välimiesmenettelyn kustannukset, elleivät asianosaiset ole toisin sopineet. Välimies voi kuitenkin velvoittaa asianosaiset vastaamaan välimiesmenettelyn kustannuksista keskinäisessä suhteessaan siten kuin välimies katsoo asianmukaiseksi ottaen huomioon jutun olosuhteet.

45.5 Riippumatta siitä, mitä välimies on päättänyt välimiesmenettelyn kustannusten jaosta asianosaisten keskinäisessä suhteessa, asianosaiset ovat velvolliset korvaamaan lautakunnan hallinnointimaksun ja menettelystä lautakunnalle aiheutuneet kulut yhteisvastuullisesti.

46 § KULUENNAKKO

46.1 Jos välimiesmenettely on luonteeltaan kansainvälinen, lautakunta määrää kuluennakon, joka asianosaisten on maksettava ennen kuin lautakunta toimittaa jutun asiakirjat välimiehelle. Kuluennakon määrän on vastattava 45.2(a)–(d) §:ssä tarkoitettujen välimiesmenettelyn kustannusten oletettua määrää. Yksityiskohtaiset määräykset lautakunnan määräämästä kuluennakosta ovat liitteen II 2 §:ssä.

46.2 Lautakunta voi harkintansa mukaan määrätä kuluennakon myös kotimaisessa välimiesmenettelyssä.

46.3 Menettelyn aikana lautakunta voi välimiehen perustellusta pyynnöstä maksaa kuluennakosta korvausta välimiehelle 45.2(b)–(c) §:ssä tarkoitetuista kuluista.

46.4 Lautakunta maksaa välimiesmenettelyn kustannukset kuluennakosta sen jälkeen, kun välimies on antanut lopullisen välitystuomion, vahvistanut asianosaisten sovinnon välitystuomiolla tai tehnyt päätöksen menettelyn lopettamisesta. Jos kuluennakon määrä on suurempi kuin lautakunnan vahvistamat välimiesmenettelyn kustannukset, lautakunnan on palautettava ylimenevä osuus asianosaisille.

46.5 Jos lautakunta ei ole määrännyt kuluennakkoa, välimiehellä on oikeus pyytää asianosaisilta kuluennakko 45.2(a)–(c) §:ssä tarkoitettujen välimiehen palkkion ja kulujen maksamisen vakuudeksi. Yksityiskohtaiset määräykset välimiehen määräämästä kuluennakosta ovat liitteen II 3 §:ssä.

LUKU VII MUUT MÄÄRÄYKSET

47 § SALASSAPITO

- 47.1 Lautakunnan ja välimiehen on pidettävä välimiesmenettely ja välitystuomio salassa, elleivät asianosaiset ole toisin sopineet. Salassapitovelvollisuus koskee myös välimiehen ottamaa sihteeriä, välimiehen määräämää asiantuntijaa sekä välimieslautakunnan hallituksen jäseniä ja sihteeristön edustajia.
- 47.2 Jolleivät asianosaiset ole toisin sopineet, asianosainen sitoutuu pitämään salassa välitystuomion ja muut välimiehen antamat päätökset ja määräykset, välimiehen kirjeenvaihdon asianosaisille sekä muiden asianosaisten laatimat asiakirjat ja niiden muun välimiesmenettelyssä esittämän aineiston. Salassapitovelvollisuus ei kuitenkaan koske asianosaista, jos:
- (a) kysymyksessä on tieto, (i) joka on yleisesti saatavilla tai muuten julkista tai tulee myöhemmin yleisesti saataville tai muuten julkiseksi tiedon vastaanottavasta asianosaisesta riippumattomasta syystä, (ii) joka oli laillisesti vastaanottavan asianosaisen hallussa salassapitovelvollisuudesta ennen tiedon saamista luovuttavalta asianosaiselta, (iii) jonka vastaanottava asianosainen on itsenäisesti kehittänyt tai (iv) jonka vastaanottava asianosainen on saanut kolmannelta osapuolelta ilman salassapitovelvollisuuden loukkausta; tai
 - (b) asianosaisen on paljastettava tieto oikeudellisen veloitteen vuoksi, puolustaakseen oikeuttaan, ajaakseen asiaansa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa taikka vaatiakseen välitystuomion kumoamista tai sen tunnustamista ja täytäntöönpanoa; tai
 - (c) asianosainen osoittaa, että hänellä on muu tiedon julkistamisen oikeuttava perusteltu tarve, joka on painavampi kuin toisen asianosaisen salassapitotarve.
- 47.3 Jolleivät asianosaiset ole toisin sopineet, lautakunta voi julkaista otteita tai tiivistelmiä välitystuomioista sekä muista päätöksistä ja määräyksistä edellyttäen, että niistä on poistettu

asianosaisten nimet ja muut viittaukset, joista asianosaiset olisivat tunnistettavissa.

48 § YLEISSÄÄNNÖS

Säännöt eivät sääntele tyhjentävästi kaikkia välimiesmenettelyssä esiintyviä kysymyksiä. Lautakunnan, välimiehen ja asianosaisten on kuitenkin toimittava kaikissa tapauksissa sääntöjen hengen mukaisesti ja tehtävä parhaansa, jotta välitystuomio olisi täytäntöönpanokelpoinen.

49 § VASTUUNRAJOITUS

Välimies, pikavälimies, välimiehen ottama sihteeri, Keskuskauppakamari ja sen työntekijät, välimieslautakunta, sen hallituksen jäsenet ja sihteeristön edustajat eivät ole kenellekään vastuussa mistään vahingosta, joka on aiheutettu välimiesmenettelyssä tai pikaturvaamisenmenettelyssä.

50 § VOIMAANTULO

- 50.1 Jollei 50.2 §:stä muuta johdu, säännöt tulevat voimaan 1.6.2013 ja niitä sovelletaan välimiesmenettelyyn, joka on tullut vireille sääntöjen voimaantumisen jälkeen, elleivät asianosaiset ole toisin sopineet.
- 50.2 Jos välityssopimus on tehty ennen sääntöjen voimaantumista:
- (a) sääntöjen 10, 11, 13.4 ja 35.5 §:iä ja liitettä III ei sovelleta, elleivät asianosaiset ole toisin sopineet; ja
 - (b) lautakunta voi julkaista 47.3 §:n perusteella anonyymejä otteita tai tiivistelmiä välitystuomioista sekä muista päätöksistä ja määräyksistä vain, jos välimiesmenettelyn kaikki asianosaiset ovat antaneet tähän etukäteen kirjallisen suostumuksensa.

LIITTEET

LIITE I

KESKUSKAUPPAKAMARIN VÄLIMIESLAUTAKUNNAN ORGANISAATIO

1 § YLEISET MÄÄRÄYKSET

- 1.1 Keskuskauppakamarin välimieslautakunta ("lautakunta") on Keskuskauppakamarin yhteydessä toimiva, välimiesmenettelyjen hallinnoinnista vastaava puolueeton toimielin. Vaikka lautakunta on hallinnollisesti osa Keskuskauppakamaria, se on toiminnallisesti riippumaton Keskuskauppakamarista ja sen muista toimielimistä.
- 1.2 Lautakunta ei itse ratkaise riitoja. Lautakunta hallinnoi riitojen ratkaisua kotimaisissa ja kansainvälisissä välimiesmenettelyissä Keskuskauppakamarin välimiesmenettelysääntöjen ("välimiesmenettelysäännöt") ja Keskuskauppakamarin nopeutettua välimiesmenettelyä koskevien sääntöjen ("nopeutetun menettelyn säännöt") mukaisesti. Lautakunta voi lisäksi määrätä välimiehen tai välimiehet, vaikka välimiesmenettelyyn ei muutoin sovelleta välimiesmenettelysääntöjä tai nopeutetun menettelyn sääntöjä.
- 1.3 Lautakunnassa on hallitus ja sihteeristö. Hallitus voi asettaa valiokuntia, joille se voi delegoida oikeuden tehdä päätöksiä edellyttäen, että valiokunta raportoi päätöksistään hallitukselle sen seuraavassa kokouksessa.

2 § HALLITUS

- 2.1 Hallitukseen kuuluu puheenjohtaja, enintään kolme varapuheenjohtajaa ja enintään 12 muuta jäsentä (jäljempänä yhdessä "jäsenet"). Hallituksessa on oltava sekä suomalaisia että ulkomaalaisia jäseniä.
- 2.2 Keskuskauppakamari nimittää jäsenet. Jäsenten toimikausi on kolme vuotta. Jäsen voidaan nimittää uudelleen enintään kahdelle toimikaudelle. Jos jäsen ei voi hoitaa tehtäväänsä hallituksessa, Keskuskauppakamari voi nimittää hänen tilalleen uuden jäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

- 2.3 Hallitus tekee kokouksissaan nopeutetun menettelyn sääntöjen edellyttämiä päätöksiä. Jos hallituksen puheenjohtaja on esteellinen, kokouksen puheenjohtajana toimii varapuheenjohtaja. Jos puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat ovat esteellisiä, muut jäsenet valitsevat keskuudestaan kokouksen puheenjohtajan. Hallitus on päätösvaltainen, kun läsnä on vähintään kolme jäsentä. Päätökset tehdään enemmistön mielipiteen mukaisesti. Jos yksikään mielipide ei ole saanut enemmistön kannatusta, kokouksen puheenjohtajan kanta ratkaisee.
- 2.4 Hallitus voi tarvittaessa tehdä päätöksiä sähköisiä viestimiä käyttäen.
- 2.5 Hallitus ei saa määrätä hallituksen jäsentä välimieheksi nopeutetun menettelyn sääntöjen mukaisessa välimiesmenettelyssä. Asianosaiset voivat kuitenkin nimetä jäsenen välimieheksi, jonka lautakunta vahvistaa. Erityisestä syystä jäsen voidaan määrätä pikavälimieheksi nopeutetun menettelyn sääntöjen 35.5 §:n ja liitteen III mukaisesti.
- 2.6 Jäsenen, joka on esteellinen nopeutetun menettelyn sääntöjen mukaisessa välimiesmenettelyssä, on viipymättä ilmoitettava asiasta sihteeristölle. Esteellinen jäsen ei saa osallistua kysymyksessä olevaa menettelyä koskevaan keskusteluun tai päätöksentekoon. Jäsenen on poistuttava kokouksesta asian käsittelyn ajaksi. Lautakunta ei saa antaa esteelliselle jäsenelle menettelyyn liittyviä asiakirjoja tai muuta tietoa.

3 § SIHTEERISTÖ

- 3.1 Sihteeristö avustaa hallitusta. Sihteeristö huolehtii nopeutetun menettelyn sääntöjen mukaisesti käytäviin välimiesmenettelyihin liittyvien hallinnollisten tehtävien hoitamisesta. Lisäksi sihteeristö voi päättää hallituksen sille delegoimia asioita.
- 3.2 Keskuskauppakamari nimittää lautakunnan pääsihteerin, joka johtaa sihteeristöä.
- 3.3 Pääsihteeriiä tai muuta sihteeristön edustajaa ei saa määrätä välimieheksi, eivätkä he muutoinkaan saa toimia välimiehenä nopeutetun menettelyn sääntöjen mukaisessa välimiesmenettelyssä.

- 3.4 Sihteeristö toimittaa hallituksen ja valiokunnan päätökset sekä juttujen hallinnointia koskevat asiakirjat ja muut viestit asianosaisille ja välimiehelle.
- 3.5 Sihteeristön on arkistoitava nopeutetun menettelyn sääntöjen mukaisissa välimiesmenettelyissä annetut välitystuomiot, menettelyn lopettamispäätökset, lautakunnan päätökset ja lautakunnan olennainen kirjeenvaihto. Asiakirjat voidaan tuhota kolmen vuoden kuluttua lopullisen välitystuomion tai menettelyn lopettamispäätöksen antopäivästä, ellei asianosainen tai välimies tämän määräajan kuluessa pyydä asiakirjoja itselleen. Asiakirjapyynnön esittäneen on korvattava toimenpiteestä aiheutuneet kulut.

4 § MUUT MÄÄRÄYKSET

- 4.1 Hallituksen puheenjohtaja tai, jos hän on esteellinen, varapuheenjohtaja voi kiireellisessä asiassa tehdä päätöksen hallituksen puolesta edellyttäen, että päätöksestä raportoidaan hallitukselle sen seuraavassa kokouksessa.
- 4.2 Hallituksen, sen valiokuntien ja sihteeristön työ on luottamuksellista. Hallitus päättää, kenellä on oikeus osallistua hallituksen ja valiokuntien kokouksiin sekä saada hallituksen, valiokuntien ja sihteeristön työhön liittyvää asiakirja-aineistoa.
- 4.3 Tämä liite tulee voimaan 1.6.2013 ja sitä sovelletaan välimiesmenettelyyn, joka on tullut vireille liitteen voimaantulon jälkeen riippumatta siitä, mitä versiota nopeutetun menettelyn säännöistä kysymyksessä olevaan välimiesmenettelyyn sovelletaan.

LIITE II VÄLIMIESMENETTELYN KUSTANNUKSET

(Liitteen rahamäärät ovat euromääräisiä, jäljempänä "EUR")

1 § HAKEMUSMAKSU

- 1.1 Nopeutetun menettelyn sääntöjen 6 §:n aloittamishakemuksen, 8 §:n vastakanteen tai kuittausvaatimuksen ja 10 §:n liittämishakemuksen yhteydessä on maksettava hakemusmaksu:
 - (a) EUR 2 500, jos vaatimusten määrä on enintään EUR 2 000 000;
 - (b) EUR 5 000, jos vaatimusten määrä on EUR 2 000 001 – EUR 10 000 000;
 - (c) EUR 8 000, jos vaatimusten määrä on enemmän kuin EUR 10 000 000.
- 1.2 Jos riidan rahamääräistä arvoa ei voida määrittää, hakemusmaksu on EUR 5 000.
- 1.3 Korkovaatimusta ei oteta huomioon riidan arvoa laskettaessa. Jos korkovaatimuksen määrä kuitenkin ylittää pääomavaatimuksen määrän, riidan arvo lasketaan korkovaatimuksen määrän perusteella, eikä pääomavaatimuksen määrää oteta tällöin huomioon.
- 1.4 Muussa valuutassa kuin euroissa esitetyn vaatimuksen muuntamisessa euromääräiseksi käytetään sen päivän valuuttakurssia, jona välimiesmenettelyn aloittamishakemus on toimitettu lautakunnalle tai jona uusi vaatimus, vastakante- tai kuittausvaatimus taikka vaatimuksen muutos on esitetty.
- 1.5 Hakemusmaksua ei palauteta maksajalle. Hakemusmaksu luetaan osaksi 4 §:n hallinnointimaksua ja otetaan huomioon sen maksaneen asianosaisen hyväksi lautakunnan määrätessä 2 §:n kuluennakon.
- 1.6 Hakemusmaksu on maksettava Keskuskauppa-kamarin pankkitilille.

- 1.7 Välimiehen on viipymättä ilmoitettava lautakunnalle, jos riidan arvo nousee siten, että sillä voi olla vaikutusta 1.1 §:n hakemusmaksun määrään. Lautakunta voi kehottaa asianosaista maksamaan korotetun hakemusmaksun asettamassaan määräajassa.

2 § LAUTAKUNNAN MÄÄRÄÄMÄ KULUENNAKKO

- 2.1 Lautakunnan määräämän kuluennakon on tarkoitus kattaa nopeutetun menettelyn sääntöjen 45.2(a)–(d) §:ssä mainitut välimiesmenettelyn kustannukset.
- 2.2 Ellei 2.3 ja 2.4 §:istä muuta johdu, asianosaisten on maksettava kuluennakko puoliiksi lautakunnan asettamassa määräajassa.
- 2.3 Jos vastaaja on esittänyt vastakanteen tai kuitausvaatimuksen, lautakunta voi määrätä erillisen kuluennakon kantajan vaatimukselle ja erillisen kuluennakon vastaajan vastakanne- tai kuitausvaatimukselle. Asianosaisen on tällöin maksettava omaa vaatimustaan vastaava kuluennakko.
- 2.4 Jos asiassa on esitetty vaatimuksia nopeutetun menettelyn sääntöjen 10 ja 11 §:ien mukaisesti, lautakunta määrää yhden tai useamman kuluennakon, joka asianosaisten on maksettava lautakunnan määräämässä suhteessa. Jos lautakunta on aiemmin määrännyt kuluennakon 2.1–2.3 §:n mukaan, aiempi kuluennakko korvataan tämän pykälän mukaan määrättävällä kuluennakolla. Asianosaisen aiemmin maksama kuluennakon määrä luetaan maksajan hyväksi uuden kuluennakon osasuorituksena.
- 2.5 Lautakunta voi muuttaa kuluennakon määrää ja määrätä asianosaiset maksamaan lisää kuluennakkoa menettelyn missä vaiheessa tahansa, jos lautakunta pitää tätä tarpeellisena ottaen huomioon riidan arvon muuttuminen, välimiehen kulujen kasvu, jutun vaikeusasteen lisääntyminen tai muut merkitykselliset seikat.
- 2.6 Jos asianosainen ei maksa osuuttaan kuluennakosta, lautakunnan on varattava vastapuolelle tilaisuus maksaa puuttuva osuus toisen asianosaisen puolesta lautakunnan asettamassa

määräajassa. Jos vastapuoli maksaa puuttuvan osuuden, välimies voi antaa vastapuolen pyynnöstä osatuomion tällaisen maksun korvaamisesta nopeutetun menettelyn sääntöjen 41(a) §:n mukaisesti. Jos kuluennakko jää kokonaan tai osittain maksamatta, lautakunta voi lopettaa menettelyn tai katsoa asianosaisen peruuttaneen vaatimuksensa siltä osin kuin kuluennakkoa ei ole maksettu. Jos lautakunta on jo toimittanut jutun asiakirjat välimiehelle, lautakunta voi määrätä, että välimiehen on tehtävä menettelyn lopettamispäätös tai katsottava asianosaisen peruuttaneen vaatimuksensa siltä osin kuin kuluennakkoa ei ole maksettu.

- 2.7 Asianosaisen on maksettava osuutensa kuluennakosta rahasuorituksena, ellei jäljempänä 2.8 ja 2.9 §:istä muuta johdu. Maksu on suoritettava Keskuskauppakamarin pankkitilille.
- 2.8 Jos asianosaisen osuus kuluennakosta on enemmän kuin 250 000 euroa, kuluennakko voidaan maksaa tämän summan ylittävältä osalta antamalla pankkitakaus.
- 2.9 Oman osuutensa kuluennakosta maksanut asianosainen voi antaa pankkitakauksen kuluennakon maksamatta jättäneen asianosaisen puolesta.
- 2.10 Lautakunta määrää 2.8 ja 2.9 §:ien pankkitakauksen ehdot.
- 2.11 Asianosaisen kuluennakko ei kerrytä korkoa asianosaiselle tai välimiehelle.

3 § VÄLIMIEHEN MÄÄRÄÄMÄ KULUENNAKKO

- 3.1 Jos lautakunta ei ole määrännyt kuluennakkoa, välimies voi pyytää asianosaisilta kuluennakon nopeutetun menettelyn sääntöjen 45.2(a)–(c) §:ssä tarkoitettujen välimiehen palkkion ja kulujen maksamisen vakuudeksi.
- 3.2 Asianosaisten on maksettava kuluennakko puoleksi välimiehen asettamassa määräajassa. Jos vastaaja on esittänyt vastakanteen tai kuittausvaatimuksen, välimies voi kuitenkin määrätä erillisen kuluennakon kantajan vaatimukselle ja erillisen kuluennakon vastaajan vastakanne- tai

kuittausvaatimukselle. Asianosaisen on tällöin maksettava omaa vaatimustaan vastaava kuluennakko.

- 3.3 Välimies voi muuttaa kuluennakon määrää ja määrätä asianosaiset maksamaan lisää kuluennakkoa menettelyn missä vaiheessa tahansa, jos välimies pitää tätä tarpeellisena ottaen huomioon riidan arvon muuttuminen, välimiehen kulujen kasvu, jutun vaikeusasteen lisääntyminen tai muut merkitykselliset seikat.
- 3.4 Jos asianosainen ei maksa osuuttaan kuluennakosta, välimiehen on varattava vastapuolelle tilaisuus maksaa puuttuva osuus toisen asianosaisen puolesta välimiehen asettamassa määräajassa. Jos vastapuoli maksaa puuttuvan osuuden, välimies voi antaa vastapuolen pyynnöstä osatuomion tällaisen maksun korvaamisesta nopeutetun menettelyn sääntöjen 41(a) §:n mukaisesti. Jos kuluennakko jää kokonaan tai osittain maksamatta, välimies voi tehdä menettelyn lopettamispäätöksen tai katsoa asianosaisen peruuttaneen vaatimuksensa siltä osin kuin kuluennakkoa ei ole maksettu.
- 3.5 Asianosaisen on maksettava osuutensa kuluennakosta rahasuorituksena, ellei välimies hyväksy kuluennakon maksamista pankkitakauksena. Välimies määrää pankkitakauksen ehdot.
- 3.6 Välimies voi periä palkkion ja kulunsa kuluennakosta vasta sen jälkeen, kun hän on antanut lopullisen välitystuomion, vahvistanut sovinnon välitystuomiolla tai tehnyt menettelyn lopettamispäätöksen, ellei välimies ole toisin sopinut asianosaisten ja lautakunnan kanssa. Välimiehen on tehtävä laskelma kuluennakosta asianosaisille ja palautettava ylijäänyt osuus.

4 § HALLINNOINTIMAKSU JA MENETTELYSTÄ LAUTAKUNNALLE AIHEUTUNEET KULUT

- 4.1 Lautakunta määrää nopeutetun menettelyn sääntöjen 45.2(d) §:n hallinnointimaksun määrän taulukon A mukaan.

- 4.2 Riidan arvo on kaikkien vaatimusten yhteenlaskettu määrä. Jos riidan rahamääräistä arvoa ei voida määrittää, lautakunta päättää hallinnointimaksun määrän harkintansa mukaan.
- 4.3 Poikkeustapauksessa lautakunta voi poiketa taulukon A mukaisesta hallinnointimaksusta tai vaatia asianosaiselta hallinnointimaksun lisäksi lautakunnalle aiheutuneiden hallinnollisten kulujen korvaamista.
- 4.4 Hallinnointimaksu on maksettava Keskuskaupakamarin pankkitilille.

5 § VÄLIMIEHEN PALKKIO JA KULUT

- 5.1 Lautakunta määrää välimiehen palkkion. Asianosaisten ja välimiehen tästä poikkeava sopimus on sääntöjen vastainen.
- 5.2 Lautakunta määrää välimiehen palkkion taulukon B mukaan. Lautakunta voi poiketa taulukon B palkkiomääräistä vain poikkeustapauksessa.
- 5.3 Riidan arvo on kaikkien vaatimusten yhteenlaskettu määrä. Jos riidan rahamääräistä arvoa ei voida määrittää, lautakunta päättää välimiehen palkkion harkintansa mukaan.
- 5.4 Välimiehen palkkiota määrätessään lautakunta ottaa riidan rahamääräisen arvon lisäksi huomioon jutun vaikeusasteen, onko asiassa pidetty suullista käsittelyä, onko välitystuomiossa perusteluja, välimiehen menettelyyn käyttämän ajan sekä välimiehen tehokkuuden ja asian hoitamisessa osoittaman taidon.
- 5.5 Välimiehellä on nopeutetun menettelyn sääntöjen 45.2(b)–(c) §:n mukaisesti oikeus saada korvaus kohtuullisista matka- ja majoituskuluista, muista vastaavista kuluista sekä kuluista, joita välimiehelle on aiheutunut asiantuntijan käyttämisestä tai muusta välimiehen menettelyn aikana tarvitsemasta avusta. Lautakunta arvioi kulujen kohtuullisuuden ja päättää niiden korvaamisesta välimiehelle.

6 § MUUT MÄÄRÄYKSET

- 6.1 Jos välimiesmenettely päättyy ennen lopullisen välitystuomion antamista, lautakunta määrää välimiehen palkkion ja kulukorvauksen sekä lautakunnan hallinnointimaksun ja kulukorvauksen ottaen huomioon, kuinka pitkälle menettely on edennyt, välimiehen ja lautakunnan työn määrä sekä muut merkitykselliset seikat.
- 6.2 Kun välimies on erotettu tehtävästään nopeutetun menettelyn sääntöjen 22 §:n mukaisesti, lautakunta määrää välimiehen palkkion ja kulukorvauksen ottaen huomioon välimiehen työn määrä, erottamisen syy ja muut merkitykselliset seikat.
- 6.3 Jos asiassa on pyydetty nopeutetun menettelyn sääntöjen 43 §:n mukaisesti välitystuomion oikaisua tai tulkintaa taikka 44 §:n mukaisesti lisätuomiota, lautakunta päättää, peritäänkö asianosaisilta 45.2(a)–(d) §:n mukaisia kustannuksia ja missä määrin. Lautakunta voi määrätä asianosaiset maksamaan ylimääräisen kuluennakon välimiehen mahdollisen palkkion ja kulukorvauksen sekä lautakunnan ylimääräisten hallinnollisten kulujen vakuudeksi.
- 6.4 Edellä olevan 6.3 §:n määräyksiä sovelletaan myös, jos toimivaltainen tuomioistuin tai muu viranomainen, joka käsittelee välitystuomion mitättömäksi julistamista tai kumoamista koskevaa kannetta, on palauttanut asian välimiehen käsiteltäväksi mitättömyys- tai kumoamisperusteen poistamiseksi.
- 6.5 Lautakunta voi antaa ohjeita, jotka täydentävät tämän liitteen määräyksiä välimiehen palkkion ja kulukorvauksen sekä lautakunnan hallinnointimaksun ja kulujen maksamisesta.
- 6.6 Taulukot A ja B tulevat voimaan 1.6.2017 ja ne korvaavat 1.6.2013 voimaan tulleet aiemmat taulukot. Taulukkoja A ja B sovelletaan välimiesmenettelyyn, joka on tullut vireille 1.6.2017 tai sen jälkeen riippumatta siitä, mitä versiota säännöistä kysymyksessä olevaan välimiesmenettelyyn sovelletaan.
- 6.7 Tätä liitettä ei sovelleta nopeutetun menettelyn sääntöjen 35.5 §:ssä ja liitteessä III tarkoitettuihin pikavälimieheen ja pikaturvaamisenmenettelyyn.

HALLINNOINTIMAKSU

TAULUKKO A

Riidan arvo (EUR)	Hallinnointimaksu (EUR)
0 – 25 000	2 500
25 001 – 50 000	2 500 + 2,00 % 25 000 ylittävältä osalta, kuitenkin enintään 3 000
50 001 – 200 000	3 000 + 1,00 % 50 000 ylittävältä osalta, kuitenkin enintään 4 500
200 001 – 500 000	4 500 + 1,17 % 200 000 ylittävältä osalta, kuitenkin enintään 8 000
500 001 – 1 000 000	8 000 + 0,80 % 500 000 ylittävältä osalta, kuitenkin enintään 12 000
1 000 001 – 2 000 000	12 000 + 0,30 % 1 000 000 ylittävältä osalta, kuitenkin enintään 15 000
2 000 001 – 5 000 000	15 000 + 0,17 % 2 000 000 ylittävältä osalta, kuitenkin enintään 20 000
Yli 5 000 000	Hallitus määrää hallinnointimaksun määrän

Hallinnointimaksu ei ole arvonsäveronalaista.

Riidan arvo (EUR)		Ainoan välimiehen palkkio (EUR)	
	Minimi		Maksimi
0 – 25 000	3 000		7 500
25 001 – 50 000	3 000 + 4,00 % 25 000 ylittävältä osalta		7 500 + 4,00 % 25 000 ylittävältä osalta
50 001 – 200 000	4 000 + 1,00 % 50 000 ylittävältä osalta		8 500 + 3,33 % 50 000 ylittävältä osalta
200 001 – 500 000	5 500 + 1,00 % 200 000 ylittävältä osalta		13 500 + 3,00 % 200 000 ylittävältä osalta
500 001 – 1 000 000	8 500 + 1,00 % 500 000 ylittävältä osalta		22 500 + 2,50 % 500 000 ylittävältä osalta
1 000 001 – 2 000 000	13 500 + 0,65 % 1 000 000 ylittävältä osalta		35 000 + 1,30 % 1 000 000 ylittävältä osalta
2 000 001 – 5 000 000	20 000 + 0,43 % 2 000 000 ylittävältä osalta		48 000 + 1,07 % 2 000 000 ylittävältä osalta
Yli 5 000 000	Hallitus määrää minimipalkkion määrän		Hallitus määrää maksimipalkkion määrän

Välimiehen palkkio ei sisällä palkkion mahdollista arvonnalisäveron osuutta.

LIITE III PIKATURVAAMISMENETTELY

1 § YLEISET MÄÄRÄYKSET

- 1.1 Asianosainen voi hakea nopeutetun menettelyn sääntöjen 35.5 §:n nojalla lautakunnalta pikavälimiehen määräämistä tämän liitteen mukaisesti, jos asianosaisen (jäljempänä "hakija") turvaamistoimen tarve on niin kiireellinen, ettei asia voi odottaa välimiehen asettamista.
- 1.2 Pikavälimiehellä on samanlainen oikeus määrätä turvaamistoimi kuin välimiehellä nopeutetun menettelyn sääntöjen 35.1 §:n mukaan. Pikavälimies voi kuitenkin määrätä turvaamistoimen vain silloin, kun hakijan turvaamistoimen tarve on niin kiireellinen, ettei asia voi odottaa välimiehen asettamista. Jos kiireellisyysvaatimus ei täyty, pikavälimiehen on hylättävä hakijan turvaamistoimivaatimus.
- 1.3 Asianosainen voi tämän liitteen määräysten esitämättä hakea turvaamistoimia toimivaltaiselta tuomioistuimelta tai muulta viranomaiselta ennen kuin asianosainen on tehnyt nopeutetun menettelyn sääntöjen 35.5 §:ssä ja tässä liitteessä tarkoitetun hakemuksen pikavälimiehen määräämiseksi, ja tarvittaessa sen jälkeenkin. Turvaamistoimihakemuksen jättäminen tuomioistuimelle tai muulle viranomaiselle ei tarkoita välityssopimuksen rikkomista tai luopumista välityssopimukseen vetoamisesta.

2 § HAKEMUS PIKAVÄLIMIEHEN MÄÄRÄÄMISEKSI

- 2.1 Hakemus pikavälimiehen määräämiseksi (jäljempänä "hakemus") on toimitettava lautakunnalle niin monena kappaleena, että jokainen asianosainen, pikavälimies ja lautakunta saavat kukin yhden kappaleen.
- 2.2 Hakemuksessa on oltava:
 - (a) asianosaisten, niiden asiamiesten tai muiden edustajien nimet ja yhteystiedot;

- (b) jäljennös välityssopimuksesta tai sellaisen puuttuessa kuvaus välityssopimuksesta, jonka perusteella riita ratkaistaan;
 - (c) kuvaus sopimuksesta, muusta asiakirjasta tai oikeussuhteesta, josta riita aiheutuu tai johon se liittyy;
 - (d) lyhyt kuvaus hakemuksen ja välimiesmenettelyyn saatetun tai saatettavan riidan perustana olevista olosuhteista;
 - (e) ilmoitus hakijan turvaamistoimivaatimuksesta;
 - (f) perustelut sille, miksi hakija tarvitsee turvaamistoimen niin kiireellisesti, ettei asia voi odottaa välimiehen asettamista;
 - (g) mahdollinen sopimus, jonka asianosaiset ovat tehneet välimiesmenettelyn paikasta, kielestä tai riidan ratkaisemisessa sovellettavasta laista tai muista oikeusohjeista; ja
 - (h) tosite 4 §:n hakemustalletuksen maksamisesta.
- 2.3 Hakemuksessa voi olla myös muita tietoja ja asiakirjoja, jotka edistävät hakemuksen nopeaa tutkimista.
- 2.4 Hakemus on laadittava kielellä, jonka asianosaiset ovat sopineet välimiesmenettelyn kieleksi. Sopimuksen puuttuessa hakemus on laadittava kielellä, jolla välityssopimus on kirjoitettu.
- 2.5 Hakemus voidaan tehdä ennen välimiesmenettelyn vireille tuloa tai sen jälkeen. Hakemus on kuitenkin tehtävä ennen kuin lautakunta toimittaa jutun asiakirjat välimiehelle nopeutetun menettelyn sääntöjen 23 §:n mukaisesti. Määräajan jälkeen tehty hakemus jätetään tutkimatta.
- 2.6 Jos hakemus on tehty ennen välimiesmenettelyn aloittamishakemusta, mutta hakija ei toimita aloittamishakemusta 10 päivän kuluessa siitä, kun lautakunta vastaanotti hakemuksen, lautakunnan on lopetettava pikaturvaamismenettely. Poikkeustapauksessa lautakunta voi pidentää määräaika asianosaisen tai pikavälimiehen perustellusta pyynnöstä.

3 § PIKAVÄLIMIEHEN MÄÄRÄÄMINEN

- 3.1 Jos on ilmeistä, ettei asiassa ole nopeutetun menettelyn sääntöjen mukaista välityssopimusta, lautakunnan on jätettävä hakemus tutkimatta.
- 3.2 Jos lautakunta hyväksyy hakemuksen, se antaa hakemuksen liitteineen tiedoksi vastaajalle sen jälkeen, kun hakija on toimittanut tarvittavan kappalemäärän hakemuksia ja maksanut 4 §:n hakemustalletuksen.
- 3.3 Lautakunnan on määrättävä pikavälimies mahdollisuuksien mukaan kahden päivän kuluessa hakemuksen ja hakemustalletuksen vastaanottamisesta.
- 3.4 Kun lautakunta on määrännyt pikavälimiehen, sen on ilmoitettava tästä asianosaisille ja toimitettava hakemus sekä muut asianosaisilta mahdollisesti saadut asiakirjat pikavälimiehelle. Tämän jälkeen asianosaisen on toimitettava kirjalliset lausumat ja muut viestit suoraan pikavälimiehelle ja samanaikaisesti muille asianosaisille.

4 § HAKEMUSTALLETUS JA PIKATURVAAMISMENETTELYN KUSTANNUKSET

- 4.1 Hakemustalletus on 25 000 euroa. Lautakunnan hallinnointimaksun ja kulujen osuus on 5 000 euroa ja pikavälimiehen palkkion ja kulujen osuus 20 000 euroa.
- 4.2 Poikkeustapauksessa lautakunta voi päättää, että pikavälimiehen palkkion ja kulujen määrä on enemmän kuin 20 000 euroa ja lautakunnan hallinnointimaksun ja kulujen määrä enemmän kuin 5 000 euroa ottaen huomioon jutun luonne, pikavälimiehen ja lautakunnan työn määrä sekä muut merkitykselliset seikat. Lautakunta voi tällöin korottaa hakemustalletusta pikaturvaamismenettelyn aikana.
- 4.3 Jos hakija ei maksa korotettua hakemustalletusta lautakunnan asettamassa määräajassa, lautakunta lopettaa pikaturvaamismenettelyn.
- 4.4 Jos pikaturvaamismenettely lopetetaan ennen kuin pikavälimies on antanut turvaamistoimipäätöksen (jäljempänä "turvaamistoimipäätös"),

lautakunta määrää pikavälimiehen ja lautakunnan palkkiot ja kulut ottaen huomioon pikavälimiehen ja lautakunnan työn määrä, menettelyn lopettamisen syy ja muut merkitykselliset seikat. Jos hakijan maksama hakemustalletus on suurempi kuin lautakunnan määräämien palkkioiden ja kulujen määrä, lautakunnan on palautettava ylijäänyt osuus hakijalle.

5 § PIKATURVAAMISMENETTELYN PAIKKA

- 5.1 Pikaturvaamismenettelyn paikka on asianosaisen sopima välimiesmenettelyn paikka.
- 5.2 Jos asianosaiset eivät ole sopineet välimiesmenettelyn paikasta tai jos asia on epäselvä, lautakunta määrää pikaturvaamismenettelyn paikan.

6 § ASIAN KÄSITTELY PIKATURVAAMISMENETTELYSSÄ

- 6.1 Pikavälimiehen on vahvistettava pikaturvaamismenettelyn prosessiaikataulu mahdollisimman pian ja yleensä viimeistään kahden päivän kuluessa siitä, kun pikavälimies on saanut asiakirjat lautakunnalta. Pikavälimiehen on toimitettava prosessiaikataulu asianosaisille ja lautakunnalle viivytyksettä.
- 6.2 Pikavälimiehen on käsiteltävä asia parhaaksi katsomallaan tavalla ottaen huomioon jutun luonne ja kiireellisyys. Pikavälimiehen on kohdeltava asianosaisia tasapuolisesti ja varattava niille tarpeellinen tilaisuus asiansa ajamiseen.
- 6.3 Pikavälimies päättää omasta toimivallastaan. Pikavälimies ratkaisee väitteet, jotka koskevat välityssopimuksen olemassaoloa, pätevyyttä tai soveltuvuutta riitaan. Lisäksi pikavälimies ratkaisee riidat, jotka koskevat tämän liitteen soveltuvuutta.
- 6.4 Pikavälimiehen on ratkaistava hakemus 15 päivän kuluessa siitä, kun hän sai asiakirjat lautakunnalta. Pikavälimiehen perustellusta pyynnöstä lautakunta voi myöntää pidennyistä määräaikaan. Lautakunta voi lisäksi pidentää määräaikaa omasta aloitteestaan, jos se katsoo pidennyksen tarpeelliseksi.

- 6.5 Pikavälimies voi antaa turvaamistoimipäätöksen, vaikka lautakunta on jo toimittanut jutun asiakirjat välimiehelle.
- 6.6 Turvaamistoimipäätöksen antaessaan pikavälimies voi määrätä, että hakijan on asetettava vakuus turvaamistoimesta vastapuolelle mahdollisesti aiheutuvien kulujen ja vahingon varalta. Pikavälimies päättää vakuuden laadusta ja ehdoista.

7 § PIKAVÄLIMIEHEN ESTEELLISYYS

- 7.1 Pikavälimiehen on oltava puolueeton ja riippumaton asianosaisista.
- 7.2 Ennen tehtävän vastaanottamista pikavälimiehen on ilmoitettava lautakunnalle kirjallisesti seikat, jotka ovat omiaan aiheuttamaan perustelut epäilyjä hänen puolueettomuudestaan tai riippumattomuudestaan. Jos vastaavia seikkoja ilmenee myöhemmin pikaturvaamismenettelyn aikana, pikavälimiehen on viipymättä ilmoitettava niistä kirjallisesti lautakunnalle ja asianosaisille.
- 7.3 Asianosaisen, joka haluaa vaatia pikavälimiehen julistamista esteelliseksi, on toimitettava kirjallinen esteellisyysväite lautakunnalle. Esteellisyysväitteessä on ilmoitettava vaatimuksen perustelut ja päivä, jona asianosainen sai tietää esteellisyysväitteen perusteesta.
- 7.4 Esteellisyysväite on toimitettava lautakunnalle kahden päivän kuluessa siitä, kun asianosainen sai tietää esteellisyysväitteen perusteesta. Jos asianosainen ei tee esteellisyysväitettä määräajassa, sen katsotaan menettäneen oikeutensa vedota esteellisyteen.
- 7.5 Lautakunta ratkaisee esteellisyysväitteen niin pian kuin mahdollista varattuaan pikavälimiehelle ja muille asianosaisille tilaisuuden tulla kuuliksi asettamassaan määräajassa. Lautakunta ei ole velvollinen perustelemaan päätöstään.

8 § TURVAAMISTOIMIPÄÄTÖS

- 8.1 Turvaamistoimipäätös on laadittava kirjallisesti ja perusteltava. Päätöksessä on mainittava sen antopäivä. Pikavälimiehen on allekirjoitettava turvaamistoimipäätös.
- 8.2 Pikavälimiehen on toimitettava kappale turvaamistoimipäätöksestä asianosaisille ja lautakunnalle viivytyksettä.
- 8.3 Turvaamistoimipäätös sitoo asianosaisia antamisestaan lukien. Sitoutuessaan nopeutetun menettelyn sääntöjen mukaiseen välimiesmenettelyyn asianosaiset samalla sitoutuvat noudattamaan turvaamistoimipäätöstä viivytyksettä.
- 8.4 Pikavälimies voi muuttaa turvaamistoimipäätöstään tai kumota sen asianosaisen pyynnöstä tai poikkeustapauksessa omasta aloitteestaan. Jos pikavälimies aikoo oma-aloitteisesti muuttaa turvaamistoimipäätöstä tai kumota sen, hänen on ilmoitettava asiasta asianosaisille etukäteen.
- 8.5 Välimies ei ole sidottu turvaamistoimipäätökseen tai sen perusteluihin.
- 8.6 Turvaamistoimipäätös lakkaa sitomasta asianosaisia:
- (a) jos lautakunta lopettaa pikaturvaamismenettelyn, koska hakija ei ole toimittanut välimiesmenettelyn aloittamishakemusta lautakunnalle 2.6 §:ssä säädetyssä määräajassa;
 - (b) jos lautakunta hyväksyy 7 §:ssä tarkoitetun vaatimuksen pikavälimiehen esteelliseksi julistamisesta;
 - (c) jos jutun asiakirjoja ei ole toimitettu välimiehelle 90 päivän kuluessa turvaamistoimipäätöksen antopäivästä lukien;
 - (d) jos pikavälimies tai välimies päättää, että turvaamistoimipäätös ei sido asianosaisia;
 - (e) kun välimies on antanut lopullisen välitystuomion, ellei välimies nimenomaisesti toisin määrää; tai
 - (f) kun välimiesmenettely päättyy ennen lopullisen välitystuomion antamista.

- 8.7 Pikavälimiehen toimivalta päättyy, kun välimies on vastaanottanut jutun asiakirjat lautakunnalta, edellä 6.5 §:ssä säädetyin poikkeuksin.

9 § PIKATURVAAMISMENETTELYN KUSTANNUSTEN JAKAUTUMINEN

- 9.1 Turvaamistoimipäätöksessä on vahvistettava pikaturvaamismenettelyn kustannukset ja yksilöitävä, kuka asianosaisista vastaa kustannuksista tai miten kustannukset jakautuvat asianosaisten keskinäisessä suhteessa.
- 9.2 Pikaturvaamismenettelyn kustannuksia ovat:
- (a) pikavälimiehen palkkio ja kulut;
 - (b) lautakunnan hallinnointimaksu ja pikaturvaamismenettelystä lautakunnalle aiheutuneet kulut; ja
 - (c) asianosaisten oikeudenkäyntikulut ja muut pikaturvaamismenettelystä aiheutuneet kulut, jos asianosainen on vaatinut kulujen korvaamista ja pikavälimies pitää vaatimusta määrältään kohtuullisena.

10 § MUUT MÄÄRÄYKSET

- 10.1 Jolleivät asianosaiset ole toisin sopineet:
- (a) lautakunnan ja pikavälimiehen on pidettävä pikaturvaamismenettely ja turvaamistoimipäätös salassa;
 - (b) asianosainen sitoutuu pitämään salassa turvaamistoimipäätöksen ja muut pikavälimiehen antamat päätökset ja määräykset, pikavälimiehen kirjeenvaihdon asianosaisille sekä muiden asianosaisten laatimat asiakirjat ja niiden muun pikaturvaamismenettelyssä esittämän aineiston, nopeutetun menettelyn sääntöjen 47.2(a)–(c) §:ssä säädetyin poikkeuksin;
 - (c) lautakunta voi julkaista otteita tai tiivistelmiä turvaamistoimipäätöksistä sekä muista päätöksistä ja määräyksistä edellyttäen, että niistä on poistettu asianosaisten nimet ja muut viittaukset, joista asianosaiset olisivat tunnistettavissa.

- 10.2 Asianosaisen pyynnöstä välimies päättää lopullisesti pikaturvaamismenettelyyn liittyvistä vaatimuksista, kuten vaatimuksesta menettelyn kustannusten jakamisesta asianosaisten kesken toisin kuin turvaamistoimipäätöksessä ja turvaamistoimipäätöksen noudattamiseen tai noudattamatta jättämiseen perustuvasta vaatimuksesta.
- 10.3 Pikavälimies ei saa toimia välimiehenä riidassa, jossa hän on aiemmin toiminut pikavälimiehenä, elleivät asianosaiset ole toisin sopineet.
- 10.4 Tämän liitteen määräyksiä sovelletaan 1.6.2013 tai sen jälkeen tehdyn välityssopimuksen perusteella käynnistettyyn pikaturvaamismenettelyyn, elleivät asianosaiset ole toisin sopineet.

MALLIVÄLITYSLAUSEKKEET

MALLIVÄLITYSLAUSEKKEET

Alla on kuvattu mallivälityslausekkeet, joita osapuolten suositellaan käyttävän sopiessaan riitojen ratkaisemisesta Keskuskauppakamarin nopeutettua välimiesmenettelyä koskevien sääntöjen mukaisesti.

Tavallinen välityslauseke:

Tästä sopimuksesta aiheutuvat riidat ratkaistaan lopullisesti välimiesmenettelyssä Keskuskauppakamarin nopeutettua välimiesmenettelyä koskevien sääntöjen mukaisesti.

Huomautus: Osapuolten suositellaan lisäksi harkitsevan seuraavista seikoista sopimista:

(a) Välimiesmenettelyn paikka on [kaupunki ja maa].

(b) Välimiesmenettelyn kieli on [kieli].

Välityslauseke ilman pikaturvaamismenettelyä:

Tästä sopimuksesta aiheutuvat riidat ratkaistaan lopullisesti välimiesmenettelyssä Keskuskauppakamarin nopeutettua välimiesmenettelyä koskevien sääntöjen mukaisesti. Pikaturvaamismenettelyä koskevia määräyksiä ei kuitenkaan sovelleta riidan ratkaisemisessa.

Huomautus: Osapuolten suositellaan lisäksi harkitsevan seuraavista seikoista sopimista:

(a) Välimiesmenettelyn paikka on [kaupunki ja maa].

(b) Välimiesmenettelyn kieli on [kieli].

Vahvistettu Keskuskauppakamarin valtuuskunnan kokouksessa
16. toukokuuta 2013.

Sääntöjen liitteen II taulukoita A ja B on tämän ajankohdan
jälkeen muutettu. Muutetut taulukot A ja B on vahvistettu
Keskuskauppakamarin valtuuskunnan kokouksessa
31. toukokuuta 2017.

**THE FINLAND
ARBITRATION
INSTITUTE**

PART OF THE FINLAND
CHAMBER OF COMMERCE

Keskuskauppakamarin välimieslautakunta

Aleksanterinkatu 17, PL 1000

00101 Helsinki

Puhelin 09 4242 6200

info@arbitration.fi

www.arbitration.fi